

Archiwum Państwowe w Kielcach
Archiwum Akt Nowych w Warszawie

„Z Zagnańska do Londynu”
Szlakiem Mieczysława Białkiewicza
i 2 Korpusu Polskiego

Projekt dofinansowany
przez Naczelną Dyрекcję Archiwów Państwowych

Kurator wystawy: *Iwona Pogorzelska*

Przygotowanie katalogu i wystawy:
*Beata Białek, Bartłomiej Gierasimowicz, Wojciech Grzesik,
Paulina Kraska, Iwona Kwiatkowska, Iwona Pogorzelska,
Rafał Rębosz, Anna Rogowska*

Recenzent: *dr Marek Jedynak*

Konsultacja historyczna: *Adam Rządowski*

Skład, łamanie i opracowanie graficzne: *Tomasz Obara*

Druk i oprawa:
Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia w Sandomierzu

Publikacja powstała w koedycji
z Wydawnictwem „Armoryka” w Sandomierzu

© Copyright by Archiwum Państwowe w Kielcach

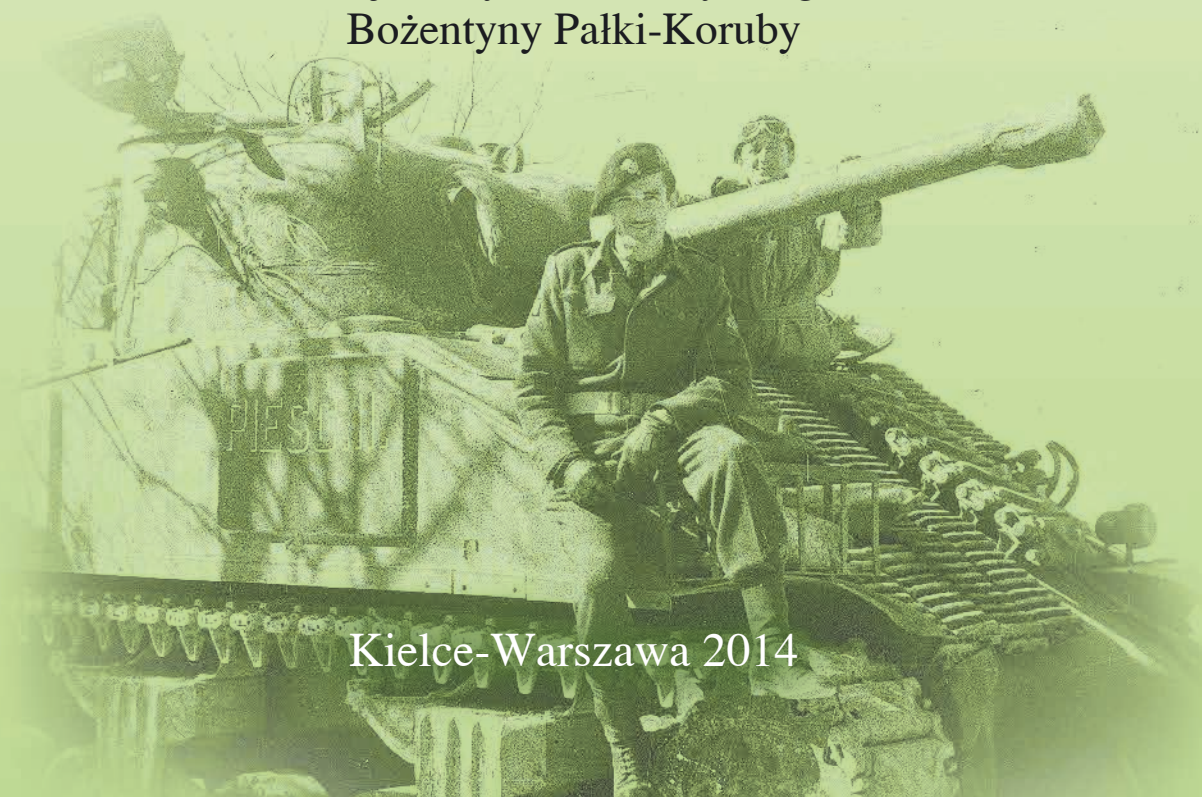
Kielce 2014

ISBN 978-83-62421-92-3
ISBN 978-83-935363-6-8

Archiwum Państwowe w Kielcach
Archiwum Akt Nowych w Warszawie

„Z Zagnańska do Londynu” Szlakiem Mieczysława Białkiewicza i 2 Korpusu Polskiego

KATALOG WYSTAWY
zorganizowanej pod Patronatem Honorowym
Wojewody Świętokrzyskiego
Bożentyny Pałki-Koruby

Kielce-Warszawa 2014

NACZELNA DYREKCJA
ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH

Prezentowane na wystawie i w katalogu
kopie cyfrowe i eksponaty
pochodzą ze zbiorów:

**Archiwum Akt Nowych w Warszawie,
Archiwum Państwowego w Kielcach,
Narodowego Archiwum Cyfrowego w Warszawie,
Archiwum Państwowego w Radomiu,
Urzędów Stanu Cywilnego w Zagnańsku i Smykowie
oraz zbiorów Pana Adama Rządковского
ze Stowarzyszenia Rekonstrukcji Historycznej
4 Pułku Piechoty Legionów.**

PRZEDMOWA

Szanowni Państwo

Archiwum Państwowe w Kielcach pragnie zaprezentować przechowywaną w zasobie Archiwum Akt Nowych w Warszawie niepowtarzalną w swej formie kolekcję Mieczysława i Aleksandry Białkiewiczów, uzupełnioną materiałami archiwalnym znajdującymi się w zasobie kieleckiego Archiwum.

Wystawa powyższa ma na celu ukazanie szerokim kręgom społeczeństwa, w tym przede wszystkim młodzieży, cennych zbiorów kolekcjonerskich Mieczysława i Aleksandry Białkiewiczów, żołnierzy 2 Korpusu Polskiego. Prezentacja ta odgrywa szczególnie ważną rolę w kontekście przypadających na 2014 rok rocznic związanych z przebiegiem II wojny światowej, w tym bitwy o Monte Cassino (11-18 maja 1944 roku).

Wśród zbiorów Państwa Białkiewiczów znajdują się bezcenne eksponaty, mogące przybliżyć zwiedzającym tragiczną historię Polaków z czasów II wojny światowej, bowiem 2 Korpus Polski był formacją niezwykłą, w skład której wchodził żołnierze Września 1939, zesłańcy, więźniowie sowieckich więzień i łagrów, żołnierze kampanii francuskiej, walczący pod Narwikiem czy Tobrukiem.

Moment, w jakim chcemy w Archiwum kieleckim zaprezentować te zbiory, spleta się szczególnie mocno zarówno poprzez czas, jak i miejsce. 2014 rok to 70. rocznica bitwy o Monte Cassino, której Mieczysław Białkiewicz był uczestnikiem, a miejsce – Kieleccyzna to jego rodzinna ziemia. Urodził się bowiem 20 grudnia 1920 roku w położonym w pobliżu Kielc, Zagnańsku.

18 maja 1944 roku oddziały 2. Korpusu Polskiego dowodzone przez gen. dyw. Władysława Andersa zdobyły ruiny klasztoru oo. Benedyktynów na wzgórzu Monte Cassino we Włoszech. W czasie walk zginęło 923 polskich żołnierzy, 2931 zostało rannych, a 345 uznano za zaginionych. Na cmentarzu wojennym na Monte Cassino, gdzie spoczęło 1072

uczestników jednej z najbardziej zaciętych bitew II wojny światowej, widnieje napis: „Przechodniu powiedz Polsce, żeśmy polegli wierni w jej służbie”.

Jest i drugi akcent tej wystawy. Wśród zbiorów Mieczysława Białkiewicza, obok dokumentów rodzinnych i osobistych, równie cennymi, a jednocześnie unikatowymi, są także zbiory broni białej, elementów umundurowania i wyposażenia, kolekcje orderów i odznaczeń, które również chcielibyśmy przedstawić zwiedzającym: jak np. pierwsze polskie odznaczenie wojskowe, ustanowione przez Stanisława Augusta Poniatowskiego w 1765 roku, unikatowy medal upamiętniający uwłaszczenie chłopów przez Rząd Narodowy w 1863 r., odznaki patriotyczne z okresu I wojny światowej, wydane: w pierwszą rocznicę szarży pod Rokitną (13 czerwca 1916 r.) oraz drugą rocznicę wymarszu I Kompanii Kadrowej (6 sierpnia 1916 r.), czy eksponaty z okresu działań Armii Polskiej na Zachodzie, a także na obszarach ZSRR, na Bliskim i Środkowym Wschodzie.

O unikatowości tej kolekcji śp. Ryszard Kaczorowski, ostatni Prezydent Rzeczypospolitej na Uchodźstwie napisał „Wystawę zbiorów Państwa Białkiewiczów należy uznać za unikatową. Wszystko co przekazali do Polski, czy jako votum dla Matki Bożej Częstochowskiej na Jasną Górę, czy za pośrednictwem Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych do Archiwum Akt Nowych, bibliotek i placówek muzealnych zostało zgromadzone dzięki ich zabiegom i ofiarności. Na Uchodźstwie służyli Polsce i odchodząc pamiętają o Polsce.”

Dziękuję Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych za pomoc finansową udzieloną dla realizacji niniejszego projektu. Serdecznie dziękuję Panom dr. Markowi Jedynakowi i Adamowi Rzadkowskiemu za pomoc merytoryczną. Szczególnie serdecznie dziękuję Panu dr. Tadeuszowi Krawczakowi, Dyrektorowi Archiwum Akt Nowych za wypożyczenie tej niezwyklej kolekcji.

Z wielką radością, płynącą z faktu możliwości popularyzacji tak cennej części zbiorów Archiwum Akt Nowych i kieleckiego zasobu, oraz spełniając pragnienie Pana Mieczysława Białkiewicza zaprezentowania kolekcji na rodzinnej ziemi, serdecznie zapraszam Państwa do obejrzenia wystawy i zapoznania się z katalogiem.

Wiesława Rutkowska
Dyrektor Archiwum Państwowego w Kielcach

Monte Cassino – pamiętamy ...

*Są bitwy, na które nie pada pył zapomnienia.
Bierze je na swoje skrzydła legenda
i zanoszą „do narodowego pamiętek kościoła”.*
Do nich należy właśnie bitwa o Monte Cassino.
Gen. dyw. Władysław Anders

Bitwa o Monte Cassino, zwana również „bitwą o Rzym”, miała miejsce w dniach od 17 stycznia do 4 czerwca 1944 r. Zasadniczym jej celem było przełamanie umocnionego systemu obronnego III Rzeszy i otwarcie drogi do stolicy Włoch.

Szczególne role w tej bitwie przypadła 2 Korpusowi Polskiemu, dowodzonemu przez gen. dyw. Władysława Andersa, w którego składzie znalazły się: 3 Dywizja Strzelców Karpackich pod dowództwem gen. bryg. Bronisława Ducha, 5 Kresowa Dywizja Piechoty pod dowództwem gen. bryg. Nikodema Sulika, 2 Samodzielna Brygada Pancerna dowodzona przez gen. bryg. Bronisława Rakowskiego, artyleria oraz jednostki służb pomocniczych, w tym Pomocnicza Służba Kobiet pod komendą płk Bronisławy Wyslouchowej, ogółem około 46 000 żołnierzy, 224 działa, 180 czołgów.

Żołnierze 2 Korpusu Polskiego stanawszy u stóp Monte Cassino mieli przed sobą dwustukilometrową linię obrony niemieckiej. Składała się ona z dwóch linii: Gustawa - ciągnącej się wzgórzami: Monte Cassino, 569, 575, 593, San Angelo do Villa Santa Lucia i linii Hitlera biegnącej przez wzgórze Monte Cairo oraz miejscowości: Pontecorvo i Piedimonte San Germano. Kluczową pozycję obronną wojsk III Rzeszy stanowiło wzgórze Monte Cassino z klasztorem oo. Benedyktynów, wznoszące się nad doliną rzeki Liri.

General W. Anders zdawał sobie sprawę z trudności zadania, a także wielkości strat, które 2 Korpus mógł ponieść. Docenił jednak również znaczenie ewentualnego zwycięstwa, w miejscu gdzie wcześniej „połamali sobie zęby” Amerykanie, Francuzi, Hindusi i Nowozelandczycy.

W rozkazie wydanym przed bitwą do żołnierzy 2 Korpusu zawarł cały sens polskiej walki o niepodległość: „Walcząc o Monte Cassino, walczyście o Polskę. Niech lew mieszka w Waszym sercu. Żołnierze – za bandycką napaść Niemców na Polskę, za rozbiór Polski wraz z bolszewikami, za tysiące zrujnowanych miast i wsi, za morderstwa i katowanie naszych sióstr i braci, za miliony wywiezionych Polaków jako niewolników do Niemiec, za niedole i nieszczęście Kraju, za nasze cierpienie i tułaczkę - z wiarą w sprawiedliwość Opatrzności Boskiej idziemy naprzód ze świętym hasłem w sercach naszych: Bóg, Honor i Ojczyzna”.

Czwarte, z udziałem 2 Korpusu Polskiego, natarcie, zwane inaczej operacją „Diadem”, rozpoczęło się nocą 11 maja 1944 r. W przeciwieństwie do trzech wcześniejszych, czwarta „bitwa o Rzym” była zakrojona na wielką skalę operacją zaczepną z udziałem wszystkich sił 15 Grupy Armii Brytyjskiej. Zadanie włamania się w dolinę rzeki Liri i zajęcia kompleksu wzgórz powierzono 8 Armii Brytyjskiej. Bezpośredni atak na wzgórze Monte Cassino przypadł natomiast w udziale 2 Korpusowi Polskiemu. W pierwszej fazie natarcia miał on odizolować wzgórze od północy i północno-zachodu, wywalczyć panowanie nad szosą, a następnie zdobyć wzgórze klasztorne, a na koniec, w drugiej jego fazie, leżące opodal miasteczko Piedimonte San Germano.

Atak nastąpił 12 maja o godz. 1.30, po trwającym dwie i pół godziny ostrzale pozycji niemieckich. Polacy rzucili do ataku jednocześnie 5 Kresową Dywizję Piechoty, której celem natarcia było wzgórze „Widmo”, San Angelo i wzgórze 575 oraz 3 Dywizję Strzelców Karpackich, której zadaniem było zdobycie wzgórz 593 i 569.

Początkowo prowadzone natarcie zakończyło się powodzeniem. O godz. 2.30 żołnierze 15 Batalionu 5 Kresowej Dywizji Piechoty zdobyli grzbiet „Widma” i wzięli do niewoli żołnierzy z 100 pułku górskiego. Około godz. 5.00 całe „Widmo” znalazło się w rękach Polaków. Dalsze natarcie na San Angelo jednak się nie powiodło, bowiem pod naporem kontratakujących Niemców, żołnierze 5 Kresowej Dywizji Piechoty musieli ustąpić ze wzgórz.

Również i żołnierze 3 Dywizji Strzelców Karpackich, którym mimo zaciętego oporu wroga udało się zdobyć wzgórze 593, z uwagi na straty w ludziach, musieli w tym momencie zaprzestać dalszej walki. W rezultacie natarcie załamało się i z 12 na 13 maja Polacy wycofali się na pozycje wyjściowe.

Mimo, iż natarcie 2 Korpusu Polskiego nie zakończyło się oczekiwanym sukcesem, związało ono jednak główne siły niemieckiej 1 Dywizji Spadochronowej na wzgórzach Monte Cassino, ściągnęło na siebie ogień artylerii nieprzyjaciela, co umożliwiło 13 Korpusowi Brytyjskiemu sforsowanie rzek Liri i Rapido i uchwycenie znajdujących się tam przyczółków.

Termin kolejnego natarcia wojsk 2 Korpusu Polskiego ustalono na godz. 7.00 w dniu 17 maja 1944 r. Plan natarcia pozostał niezmienny, lecz uwzględniając dotychczasowe doświadczenia dokonano niezbędnych przegrupowań w ramach Dywizji, a także zdecydowano o konieczności zmiany drogi w celu ominięcia szczególnie niebezpiecznych dla żołnierzy miejsc.

5 Kresowa Dywizja Piechoty rozpoczęła atak na pozycje wroga w nocy z 16 na 17 maja udanym atakiem 16 Batalionu na wzgórze „Widmo”. Potem jeszcze przez dwa dni trwało natarcie na wzgórze San Angelo. Do boju stanęli wszyscy, włącznie z kierowcami i obsługą warsztatów. Walka o San Angelo trwała aż do wieczora 18 maja, zaś wzgórze 575 zdobyto rankiem, w dniu 19 maja 1944 r.

3 Dywizja Strzelców Karpackich, w wyniku kilkakrotnie ponawianego szturm, 17 maja osiągnęła wzgórze 593, a dzień później, 18 maja, zdobyła też wzgórze 569, „Gardziel” oraz farmę Mass Albanetta. Wzięci w dwa ognie Niemcy, zagrożeni natarciem polskim ze wzgórza 593 oraz sukcesami 13 Korpusu Brytyjskiego w dolinie rzeki Liri, w nocy z 17 na 18 maja wycofali swoje siły w kierunku linii Hitlera.

18 maja 1944 r., po siedmiodniowej walce, patrol 12 Pułku Ułanów Podolskich pod dowództwem ppor. Kazimierza Gurbiela wkroczył na szczyt wzgórza i zatknął w ruinach klasztoru polską flagę oraz proporzec 12 pułku, a trębacz 3 Batalionu plut. Emil Czech o godz. 12.00 odegrał Hejnał Mariacki.

Do niewoli polskiej wzięto znajdujących się tam jeszcze Niemców, w tym ostatniego dowódcę obrony klasztoru kpt. Herberta Beyera. Tego samego dnia o godz. 16.00 patrol z 3 Dywizji Strzelców Karpackich nawiązał łączność z oddziałami

brytyjskimi. W czasie obu natarć Karpacki Pułk Ułanów i 15 Pułk Ułanów osłaniały północne skrzydło 2 Korpusu, następnie zdobyły wzniesienia Pizzo Corno i Monte Cairo. Pozdobyciu masywu Monte Cassino, oddziały 2 Korpusu Polskiego, wpościgu za nieprzyjacielem, starły się z nim jeszcze na linii Hitlera w rejonie Piedimonte, które skapitulowało 24 maja 1944 r.

Zwycięstwo żołnierzy 2 Korpusu Polskiego kosztowało ponad 2000 rannych i prawie 1000 poległych, lecz pozwoliło wojskom sprzymierzonych na całkowite złamanie obrony niemieckiej i opanowanie Rzymu, co nastąpiło w dniu 4 czerwca 1944 r.

Zdobycie po trzykrotnych, bezskutecznych operacjach alianckich, przez 2 Korpus Polski kluczowych pozycji obronnych Niemców, było wielkim osiągnięciem oręża polskiego oraz istotnym przyczynkiem do wspólnego zwycięstwa nad III Rzeszą.

Polskim żołnierzom dziękowali między innymi: Prezydent Rzeczypospolitej Władysław Raczkiewicz, Naczelny Wódz Polskich Sił Zbrojnych, gen. broni Kazimierz Sosnkowski. Uznanie dla męstwa Polaków wyraził również król Jerzy VI, a Naczelny Dowódca Wojsk Brytyjskich, generał, potem marszałek polny Harold Alexander, powiedział: *„Żołnierze 2 Polskiego Korpusu! Jeżeliby mi dano do wyboru między którymkolwiek żołnierzami, których bym chciał mieć pod swoim dowództwem, wybrałbym Was – Polaków”.*

Mieczysław i Aleksandra Białkiewiczowie

Mieczysław Białkiewicz urodził się 20 grudnia 1920 r. w Zagnańsku. Ojciec, Stanisław Edward Białkiewicz pochodził z Szydłowa. Pracował jako sekretarz w gminie Smyków, następnie w Nadleśnictwach: Święta Katarzyna, a od ok. 1925 r. Jędrzejów. Matka, Henryka Karolina z Gaczorkowskich pochodziła z Gowarczowa. Była nauczycielką w Szkole Ludowej w Smykowie. Rodzice Mieczysława związek małżeński zawarli w 1918 r. w Kurowie, w powiecie puławskim. Mieczysław był ich pierwszym dzieckiem, później na świat przyszedł drugi syn, Zbigniew, a następnie córka, Maria.

Szkolną edukację Mieczysław Białkiewicz rozpoczął w Jędrzejowie. Początkowo, wzorem swego ojca, jak wynika z jego sztambucha, zamierzał swe losy związać z leśnictwem. Uczył się agrotechniki leśnej w Białokrynicy na Wołyniu, odbył nawet praktykę w Zdanowicach (jędrzejowskie). Maturę zdawał już jednak w słynnym Liceum Krzemienieckim. Po ukończeniu nauki, 1 listopada 1938 r. wstąpił do 2 Batalionu Pancernego w Żurawicy, kontynuatora tradycji 1 Pułku Czołgów, przybyłego do Polski wraz z Armią Hallera. 26 sierpnia 1939 r. przydzielono go do Baonu Czołgów 7 TP, pozostającego w dyspozycji Naczelnego Wodza. Dwa dni później, jako prymus szkoły podoficerskiej został awansowany na kaprała, a w przeddzień wybuchu II wojny światowej, 29 sierpnia 1939 r. złożył przysięgę.

Swój szlak bojowy rozpoczął 1 września 1939 r. walcząc z Niemcami na trasie: Łask, Wieluń, Pabianice, Piotrków Trybunalski, w ramach wsparcia Armii „Łódź”, pod Szczerowcem, Bełchatowem, Wolą Krzysztoporską, Brzezinią, Jeżowem. Pod Szczerowcem, nad rzeką Widawką, 3 września 1939 r. Mieczysław Białkiewicz rozbił trzy niemieckie czołgi. Następnego dnia pod Wolą Krzysztoporską batalion Białkiewicza w liczbie 20 czołgów zniszczył kilka dalszych czołgów niemieckich, lecz wskutek zmasowanego ataku bombardujących pole bitwy Junkersów Ju 87 („Stukasów”) musiał wycofać się.

Dalej droga pułku, Mieczysława Białkiewicza prowadziła przez Skierniewice, Garwolin, Żelechów, Łuków, Radzyń i Brześć. W twierdzy Brześć naprawiono uszkodzony sprzęt, uzupełniono zapasy paliwa i amunicji. Po walkach,

w których zginął dowódca baonu mjr Edmund Karpów, jego zastępca kpt. Mieczysław Słupski oraz wszyscy dowódcy kompanii, dokonano reorganizacji Baonu. Dowództwo nad ośmioma czołgami objął por. Bolesław Karwan. Na wieść o napaści Armii Czerwonej na Polskę przedzierano się na południe. W dniach 17-20 września 1939 r. walczone zarówno Armią Czerwoną, jak i z Ukraińcami. Po ostatniej bitwie w okolicach Kowla, wobec braku paliwa jednostka Białkiewicza zniszczyła swoje czołgi i pozostała amunicję. Już samochodami, do końca odpierając ataki wroga ruszyła przez Stanisławów, Nadworną, Jaremczę i Przełęcz Tatarską w kierunku granicy węgierskiej.

Po przekroczeniu tej granicy, 20 września 1939 r., jednostka Mieczysława Białkiewicza została rozbrojona, a żołnierze i oficerowie internowani. Białkiewicz przebywał kolejno w obozach: Munkacs, Topolca (obóz jeniecki 3 Grupy Pancerniej), Nagycenk, Kiscenk. Bök, Komaróm. Wraz z grupą internowanych dwa razy podejmował próbę uciezki. Pierwsza z nich zakończyła się odesłaniem do karnego obozu, a później osadzeniem w twierdzy Bregenc-Major. Ponowna uciezka, podjęta 4 maja 1940 r., zakończyła się już sukcesem. Poprzez Beled, Budapeszt, Berzence, rzekę Drawę, dostał się do Jugosławii. Stamtąd przez Zagrzeb, Belgrad, Skopje dotarł do Grecji, następnie przez Turcję do Syrii. W Syrii wstąpił początkowo do Legii Cudzoziemskiej, a następnie do tworzącej się Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich gen. bryg. Stanisława Kopańskiego.

Jako żołnierz Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich dzielił jej szlak. Przez Syrię (Aleppo) i Palestynę (Tyberiada, obóz polski w Latrun, Betlejem) trafił do Egiptu. Został tam instruktorem na kursie motorowym i awansował na dowódcę sekcji motocyklowej plutonu rozpoznawczego 3 Baonu Strzelców Karpackich. Podczas kampanii libijskiej uczestniczył w walkach na Pustyni Zachodniej, w obronie Tobruku (23 sierpnia - 28 listopada 1941 r.), w walkach u stóp wzgórza Medauer, pod Acroma, o lotnisko El Adem, w zdobyciu Carmuset er Regem, w bitwie o Ain el Gazala, w obronie fortu El Mehili. W trakcie wspomnianych walk Mieczysław Białkiewicz uczestniczył w szarzy lekkich transporterów opancerzonych (Carrier), w które wyposażony był 3 BSK, na Gazalę 16 grudnia 1941 r. W szalonym ataku rozbito wówczas 11 Batalionu Belsarierów włoskich, wzięto ponad 300 jeńców a także zdobyto sprzęt i broń.

Po połączeniu się w Palestynie Brygady Strzelców Karpackich z Armią gen. dyw. Władysława Andersa, Mieczysław Białkiewicz znalazł się w 5 Baonie Strzelców Karpackich, jako instruktor jazdy na „Carrierach”. Ukończył zorganizowany przez Brytyjczyków kurs obsługi czołgów w Abbasii - Szkole Podchorążych Broni Pancerniej Quisil Ribat w Iraku). Po jej ukończeniu otrzymał promocję na sierżanta podchorążego z przydziałem na dowódcę plutonu czołgów (czołgi Valentine) w 4 Pułku Pancernym. W marcu 1943 r. został skierowany na brytyjski kurs młodszych dowódców do Bagdadu. Jesienią 1943 r. trwało szkolenie 2 Korpusu, przezbrajanie 2 Brygady Pancerniej w ciężkie amerykańskie czołgi typu Sherman. Wówczas to, w listopadzie 1943 r. stacjonujący w Palestynie Korpus wizytował Naczelnny Wódz, gen. broni Kazimierz Sosnkowski.

2 kwietnia 1944 r. Mieczysław Białkiewicz został promowany na podporucznika z przydziałem na dowódcę plutonu czołgów w 2 Plutonie Pancernym. Dnia 4 kwietnia dowódca 2 Korpusu, gen. dyw. Władysław Anders specjalnym rozkazem przyznał 4 Pułkowi Pancernemu godło „Skorpion” zaprojektowane przez Białkiewicza.

4 Pułk Pancerny „Skorpion”, a w jego szeregach i Mieczysław Białkiewicz odbył całą kampanię włoską. Uczestniczył w walkach o Monte Cassino (11 - 18 maja 1944 r.) i w akcjach: Adriatyckiej (28 czerwca - 8 lipca), Ankona (15-26 lipca), Cesano-Metauro (15 sierpnia - 22 września), na Linie Gotów (29 sierpnia - 22 września), Apeniny (4 października - 23 listopada), Bolonię (13 marca - 22 kwietnia 1945 r.). Podczas zdobywania klasztoru na Monte Cassino Mieczysław Białkiewicz walczył na szlaku „Polskich Saperów”, na Majola, uczestniczył w zdobywaniu przełęczy „Gardziel”,

w ataku na Mass Albanetta i „Widmo”. Za postawę podczas walk o Contofinestre i Villa Nuova wykazaną w dniu 31 maja 1944 r., a szczególnie za uratowanie mimo odniesionych ran załogi rozbitego czołgu i wzięcie do niewoli 26 niemieckich grenadierów odznaczony został Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari.

Po ustaniu walk i zawieszeniu broni Mieczysław Białkiewicz ukończył artyleryjski kurs czołgowy w Rietti. Został adiutantem dowódcy 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej gen. bryg. Bronisława Rakowskiego. 1 stycznia 1946 r. otrzymał awans na porucznika broni pancerniej.

14 lipca 1946 r. 4 Pułk Pancerny „Skorpion” został przeniesiony z Włoch do Wielkiej Brytanii. Po zakończeniu walk M. Białkiewicz znalazł się w Polskim Korpusie Przysposobienia i Rozmieszczenia (w Duncombe Park, Helmsley, Yorks, Hardwick Hall, Leicester). Służbę w wojsku zakończył 18 lutego 1947 r. w stopniu kapitana. Tam też doczekał demobilizacji.

Wówczas to rozpoczął naukę w Królewskiej Akademii Sztuk Pięknych w Londynie. Wykonana przez niego praca dyplomowa była ze wszech miar oryginalna – ryngraf z wizerunkiem Matki Bożej. Nawiązywała ona do osobistych przeżyć Mieczysława Białkiewicza z 1939 roku. Wówczas to w starciu z Niemcami pod Wołą Krzysztoporską za przyczyną, jak sam opisywał, właśnie Matki Bożej, z ryngrafu otrzymanego od matki przed wyruszeniem na front, w cudowny sposób uszedł śmierci z rąk nieprzyjaciela.

W czerwcu 1950 r., Mieczysław Białkiewicz założył w Londynie fabrykę „Sphinx Jewels”. Prowadził ją przez 40 lat. Opracowanie technologii odlewu białego metalu, w który można było oprawiać biżuterię, tak samo jak w metale szlachetne, dało mu niezależność finansową, a także sławę w branży jubilerskiej. Z czasem „Sphinx” stał się największą fabryką jubilerską w Europie. O uznaniu, jakie zdobył swoimi projektami i wyrobami świadczy fakt, że w 1984 r. został przyjęty do londyńskiego cechu złotników i otrzymał zaszczytny tytuł „Freedom of the Mystery of Goldsmiths”.

Mieczysław Białkiewicz rozwijał również i inne swe zainteresowania. Były nimi: narciarstwo, szybownictwo i sporty motorowe. Swoistym udokumentowaniem jego umiejętności kierowcy i lotnika są zdobyte w zawodach trofea - puchary i pamiątkowe plakiety. Po zdobyciu wielu lotniczych nagród oraz tytułu czterokrotnego mistrza Anglii w lotnictwie sportowym, w lipcu 1969 r., książe Edynburga Filip mianował Mieczysława Białkiewicza lotniczym sędzią przy Buckingham Palace.

Ukoronowaniem pozycji Mieczysława Białkiewicza w Wielkiej Brytanii było nadanie mu 21 czerwca 1984 r. honorowego obywatelstwa City of London.

Pasją Białkiewicza były także rysunek, malarstwo i rzeźba. Tematyka jego prac obejmowała między innymi przeżycia wojenne. Był również ekspertem z zakresu falerystyki (nauki o odznaczeniach i odznakach), znawcą uzbrojenia z czasów drugiej wojny światowej oraz największych jej bitew, szczególnie z udziałem broni pancerniej.

Mieczysław Białkiewicz z dużym zaangażowaniem włączał się również w działalność środowisk żołnierzy broni pancerniej. W 1960 r. powierzono mu prezesurę Koła 4 Pułku Pancernego „Skorpion”. Od 1981 r. pełnił funkcję prezesa w Związku 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej. Był również wiceprezesem Związku Tobruckiego, a od 1982 r. członkiem Rady Wojska. W 1984 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na Uchodźstwie, Edward Raczyński, powołał Mieczysława Białkiewicza na członka Kapituły Orderu Odrodzenia Polski. Z dniem 1 listopada 1990 r., decyzją Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na Uchodźstwie, Ryszarda Kaczorowskiego, Mieczysław Białkiewicz został członkiem Kapituły Orderu Wojennego Virtuti Militari. 11 listopada 1990 r. awansowano go na stopień majora broni pancerniej, a władze Rzeczypospolitej Polskiej nadały mu w latach dziewięćdziesiątych stopień podpułkownika.

W imieniu środowiska „Skorpionów” prowadził rozmowy dotyczące przejścia tradycji 4 Pułku Pancernego przez 102 Pułk Zmechanizowany w Opolu i powołania tam Izby Tradycji tego pułku. Uroczystość ta odbyła po raz pierwszy się 15 maja 1993 r. Do Opolą przywieziono wówczas urnę z ziemią zebraną spod pomnika - czołgu z „Gardzieli”, miejsca, gdzie od wybuchu min zginęła cała załoga czołgu z plutonu M. Białkiewicza. Związki Mieczysława Białkiewicza z grodem nad Odrą zostały przypieczętowanie nadaniem mu 23 września 1993 r. honorowego obywatelstwa miasta Opolą oraz Medalu Zasługi.

Począwszy od 1945 r. po 2001 r. każdego roku przybywał na Monte Cassino, aby czcić chwałę polskiego oręża. W pierwszą rocznicę bitwy, w 1945 roku wystawił nieopodal ołtarza polowego metalową statuetkę rycerza. Uczestniczył w budowie pomnika - czołgu na „Gardzieli” przed Mass Albanetta.

Włożył wiele wysiłku i środków w utrzymanie polskich wojskowych cmentarzy w znajdujących się na ziemi włoskiej, a szczególnie cmentarza pod Monte Cassino. Aby utrwalić pamięć o poległych, finansował pracę o. Adama Studzińskiego nad przewodnikiem po polskich cmentarzach we Włoszech. Współredagował i wydawał liczne środowiskowe wydawnictwa. Sam też wiele pisał, projektował, fundował tablice pamiątkowe. Znajdują się one między innymi w londyńskim kościele pw. św. Andrzeja Boboli i w warszawskim kościele pw. Matki Bożej Częstochowskiej na Zagórnej.

Zmarł 14 maja 2004 r. w londyńskim szpitalu w dzielnicy Eling. Nabożeństwo żałobne, w którym uczestniczyła żona, Aleksandra, licznie zgromadzona Polonia na czele z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej na Uchodźstwie, Ryszardem Kaczorowskim oraz delegat Jej Królewskiej Mości, odbyło się w polskim kościele pw. św. Andrzeja Boboli. Prochy zmarłego, zgodnie z Jego ostatnią wolą, zostały przewiezione do Polski i złożone do grobu rodzinnego na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

W krajowych uroczystościach wziął udział brat zmarłego, prof. Zbigniew Białkiewicz, przedstawiciele rodziny, współtowarzysze broni z o. pułk. Adamem Studzińskim z konwentu św. Dominika na czele i grono przyjaciół. Oprawę wojskową uroczystości zabezpieczało dowództwo 6 Brygady Desantowo-Szturmowej im. gen. bryg. Stanisława Sosabowskiego.

Aleksandra Maria Helena Białkiewicz urodziła się 17 lipca 1922 r. w Kołomyi. Ojcem jej był prawnik, absolwent Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, Edmund Wilhelm Ojak, matką Helena z Neumanów. Dzieciństwo Aleksandra spędzała początkowo w Kołomyi, a później we Lwowie, gdzie mieszkała do 1940 r. Ojciec, Edmund Wilhelm Ojak, pełnił funkcję wiceprezesa Sądu Apelacyjnego we Lwowie. Aleksandra Białkiewicz naukę pobierała w lwowskim Gimnazjum Sacre Coeur. Gdy wybuchła wojna, była w klasie maturalnej. Dotychczasowe spokojne życie rodziny zostało zburzone. Ojciec położył swój podpis pod dokumentem kapitulacyjnym Lwowa. Ciężar odpowiedzialności za losy mieszkańców miasta „Zawsze Wiernego” spowodował, że osiwił w ciągu jednej nocy.

Aleksandra wraz z matką oraz bratem i siostrą wywieziona została w głąb Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich do Georgiewki (Semipałatyńska obłast) w północnym Kazachstanie. Ojciec, Edmund Wilhelm Ojak, ukrywany przez lwowski Związek Walki Zbrojnej, zmarł we Lwowie.

Rodzina Aleksandry przeżyła ciężkie warunki zesłania tylko dzięki paczkom przesyłanym przez ks. Józefa Smacznika, proboszcza z Nadwórnej (powiatowego miasta leżącego pomiędzy Stanisławowem a Kołomyją), działacza konspiracyjnego, zamordowanego przez Niemców w 1942 r.

Ojakiowie doczekali tzw. amnestii z 12 sierpnia 1941 r. i ruszyli na poszukiwanie polskiego wojska.

Aleksandra zaciągnęła się do armii Andersa 27 lutego 1942 r. i otrzymała przydział do Sztabu Głównego w Jangi-Jul w Uzbekistanie, w randze kontraktowego urzędnika sztabu. 1 kwietnia 1942 r., wraz ze Sztabem Głównym została ewakuowana do Persji, a następnie do Iraku, Palestyny i Egiptu.

Pracowała w Biurze Historycznym Józefa Czapskiego. Własnoręcznie sporządzała tzw. listy katyńskie i listy deportowanych. W październiku 1942 r. przydzielona została do 11 Baonu Łączności, gdzie przeszła przeszkolenie radiowe oraz szyfrowe. Po skończeniu kursów otrzymała przydział do 385 Kompanii Łączności, z którą, wraz z innymi ochotniczkami Pomocniczej Wojskowej Służby Kobiet, odbyła w 1944 roku całą kampanię włoską, obsługując radiostację Sztabu 2 Korpusu Polskiego.

Po zakończonej kampanii jako ekstern z powodzeniem przystąpiła do egzaminu maturalnego w polskim Liceum Sacre Coeur w Rzymie. 25 grudnia 1945 r. w bazylice w Loreto poślubiła podporucznika broni pancernej Mieczysława Białkiewicza. Ślubu udzielał młodym, pochodzący ze Lwowa, były dobrowolny zesłaniec, ks. Włodzimierz Cieński, w asyście kapelana 4 Pułku Pancernego o. Adama Studzińskiego.

W lipcu 1946 r. wojsko ewakuowano do Wielkiej Brytanii, gdzie Aleksandra Białkiewicz wstąpiła do Polskiego Korpusu Przysposobienia i Rozmieszczenia. Po demobilizacji 12 listopada 1947 r. podjęła pracę zawodową. Studiowała także filozofię w London School of Economics. Od 1960 r. pracowała jako archiwistka w Instytucie Polskim im. gen. Sikorskiego w Londynie. Uczestniczyła również w pracy organizacji niepodległościowych, kombatanckich i społecznych. Była czynnie zaangażowana w pracę Zjednoczenia Polek, jak również Medical Aid for Poland czy Fundacji Sue Ryder. W uznaniu pracy społecznej i charytatywnej odznaczona została Złotym Krzyżem Zasługi.

Aleksandra z Ojaków Białkiewicz zmarła 19 października 2010 r., a uroczystości pogrzebowe odbyły się 10 listopada 2010 r. w polskim kościele pw. Andrzeja Boboli w Londynie.

Kolekcja

Kolekcję Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów tworzą pamiątki przedwojenne, z okresu II wojny światowej oraz powstałe i gromadzone już po jej zakończeniu, aż do czasów współczesnych.

Zbiory te można podzielić na część dokumentacyjną, zawierającą materiały osobiste jej twórców oraz środowisk związanych z Polskimi Siłami Zbrojnymi na Zachodzie i późniejszą emigracją.

Wśród nich zachowały się między innymi zapiski dzienne prowadzone przez Mieczysława Białkiewicza w latach 1939-1945, przede wszystkim sztambuch, gdzie poprzez wykonane z drobiazgową dokładnością rysunki przedstawił swoją drogę życiową.

Na uwagę zasługują również sięgające niemal kilku tysięcy sztuk zbiory fotografii, wśród których, obok zdjęć osobistych, na plan pierwszy wysuwa się dokumentacja walk 2 Korpusu Polskiego i kampanii włoskiej.

Kolekcję urozmaicają także zbiory broni białej, elementów umundurowania i wyposażenia wojskowego, zbiory orderów, odznaczeń, odznak honorowych, tłoków pieczętnych oraz malarstwo, grafika, biżuteria i wyroby jubilerskie, również autorstwa Mieczysława Białkiewicza.

Oddzielną częścią są pamiątki związane z powojennymi pasjami Mieczysława Białkiewicza: narciarstwem, szybownictwem i sportami motorowymi.

Najcenniejszą część zbiorów obejmującą mundury wojenne Mieczysława Białkiewicza, unikatowy zbiór polskich odznaczeń i odznak wojennych, zbiór broni białej i kolekcję hełmów Państwo Białkiewiczowie przekazali w maju 2001 roku do zbiorów Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze jako votum dla Pani Jasnogórskiej.

Po śmierci Mieczysława Białkiewicza w 2004 roku, jego żona Aleksandra przekazała pozostałą część kolekcji wraz z archiwum Narodowi Polskiemu na ręce Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, który umieścił je w Archiwum Akt Nowych w Warszawie.

Na podstawie Wstępu dr. Tadeusza Krawczaka do Katalogu wystawy: „Jak ptaki z rozbitych gniazd” Żołnierze tułacze. Kolekcja Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, Warszawa, Szczecin, Międzyzdroje, 2006 – opracowała Iwona Pogorzelska.

Bibliografia:

1. *2 Korpus Polski w bitwie o Monte Cassino. Z perspektywy półwiecza*, red. Tadeusz Panecki, Warszawa 1994.
2. Balon Władysław, *Czwartak pancerny*, „Biuletyn Koła Żołnierzy Pułku 4 Pancernego Skorpion”, Londyn 18 maja 1969 r., nr 66.
3. Biegański Witold, *Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie*, Warszawa 1990.
4. Czapski Józef, *Na nieludzkiej ziemi*, Warszawa, 1990.
5. Doherty Richard, *Cel Monte Cassino. Działania 8. Armii i Drugiego Korpusu Polskiego we Włoszech*, przekł. Karol Sęk, Warszawa 2009.
6. Dunin-Wilczyński Zbigniew, *Wojsko Polskie w Iraku: 1942–1943*, Warszawa 1993.
7. „*Jak ptaki z rozbitych gniazd*” Żołnierze tułacze. Kolekcja Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, Warszawa, Szczecin, Międzyzdroje, 2006.
8. Jonkajtys-Luba Grażyna, *Opowieść o 2 Korpusie Polskim Generała Władysława Andersa. 65 rocznica bitwy o Monte Cassino*, Warszawa 2009.
9. Krząstek Tadeusz, Żak Andrzej, *Z ziemi włoskiej do Polski*, Warszawa 1997.
10. Murgrabia Jerzy, *Symbole wojskowe Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie*, Warszawa 1990.
11. Parker Matthew, *Monte Cassino. Opowieść o najbardziej zaciętej bitwie II wojny światowej*, przekł. Robert Bartoń, Poznań 2005.
12. Partyka Jan, *Odznaki i oznaki PSZ na Zachodzie 1939–1946*, Rzeszów 1997.
13. Sarnier Harvey, Domaradzki Piotr K., *Zdobywcy Monte Cassino. Generał Anders i jego żołnierze*, Poznań 2006.
14. Skibiński Franciszek, *Wojska pancerne w II wojnie światowej*, Warszawa 1982.
15. Smoliński Józef, *Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie 1939–1945*, Warszawa 1997.
16. Swaniewicz Stanisław, *W cieniu Katynia*, Warszawa 1990.
17. Wat Aleksander, *Mój wiek*, Warszawa 1990.
18. Wawer Zbigniew, Filipow Krzysztof, *Przechodniu powiedz Polsce... Narvik – Tobruk – Monte Cassino – Falaise*, Warszawa 1991.
19. Wawer Zbigniew, *Monte Cassino 1944*, Warszawa 2009.
20. Wawer Zbigniew, *Organizacja Polskich Wojsk Lądowych w Wielkiej Brytanii 1940–1945*, Warszawa 1992.
21. Wawer Zbigniew, *Wojsko Polskie w Wielkiej Brytanii 1940–1947*, Warszawa 1992.
22. Wysocki Tadeusz Antoni, *1 Polska Dywizja Pancerna 1939–1947. Geneza i dzieje*, Warszawa 1994.
23. Wysocki Tadeusz, *1 Polska Dywizja Pancerna 1939–1947. Geneza i dzieje*, Warszawa 1994.

KATALOG WYSTAWY

Prezentowana wystawa, to w obecnym 2014 r., roku 70. rocznicy zwycięskiej bitwy pod Monte Cassino, hołd złożony tysiącom żołnierzy 2 Korpusu Polskiego, żołnierzom – tułaczom, zmuszonym do opuszczenia Ojczyzny i podjęcia walki o jej wolność w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie. Wydarzenie to pragniemy ukazać poprzez zbiory zgromadzone przez jednego z uczestników tej bitwy, pochodzącego z Kielecczyny, płk Mieczysława Białkiewicza, dowódcę plutonu czołgów w 4 Pułku Pancernym „Skorpion” oraz jego małżonkę Aleksandrę.

Wystawa gromadzi zdjęcia i dokumenty obrazujące drogę życiową Państwa Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, ze szczególnym uwzględnieniem trudnych wojennych losów, jakie towarzyszyły temu pokoleniu.

Historię życia bohaterów tego przedsięwzięcia uzupełnia bogata w swym wyrazie kolekcja. Kolekcja gromadzona z wielką pasją, której myślą przewodnią było umiłowanie Ojczyzny i wszystkiego, co tę Ojczyznę przypomina.

Początkiem jej były pamiątki zgromadzone jeszcze w czasie wojny, jak np.: proporzec Czerwonego Krzyża spod Monte Cassino czy flaga niemiecka zdjęta przez Mieczysława Białkiewicza podczas zdobywania Bolonii.

Kolekcja ta z biegiem czasu osiągnęła wymiar symboliczny. Tworzące ją dobra kultury można usystematyzować według działów takich jak: dokumentacja, zarówno ta osobista, jak i dokumentacja żołnierzy Września 1939 r. oraz Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie przedstawiona między innymi w Notatniku oficerskim M. Białkiewicza z 1939 r. (AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 50) czy Dzienniku bojowym Pułku 4 Pancernego „Skorpion” z 1944 r. (AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 52) ulotki, mapy oraz fotografie w liczbie kilku tysięcy sztuk, które dzielą się na zdjęcia osobiste oraz dokumentujące szlak bojowy żołnierzy 2 Korpusu Polskiego i powojenne życie polskiej emigracji.

W kolekcji znajdujemy także przykłady broni i wyposażenia wojskowego np.: pałasz oficerski Polskiej Marynarki Wojennej, wz. 1927, kordzik oficerów i podoficerów broni pancerniej, wz. 1924, jaki produkowano w dwudziestoleciu międzywojennym w Fabryce Broni Siecznej Gabriela Borowskiego w Warszawie, nóż bojowy brytyjskich komandosów – sztylet Fairbairn-Sykes używany m.in. w polskiej 1 Samodzielnej Kompanii Komandosów oraz broń egzotyczną jak: nóż kukri Gurkha nepalskich żołnierzy walczących w Armii Brytyjskiej.

Elementy umundurowania i wyposażenia to między innymi: ostrogi żołnierskie będące na wyposażeniu kawalerii oraz

innych broni jezdnych, w tym także artylerii konnej, wz. 1931, wykonane w firmie Alfonsa Manna w Warszawie, oficerska busola kierunkowa wz. 1932 (tzw. Busola Kulwiecia) z oryginalnym opakowaniem, będąca na wyposażeniu Wojska Polskiego w okresie międzywojennym, wykonana w Fabryce Instrumentów Geodezyjnych i Rysunkowych G. Gerlach w Warszawie w oparciu o pomysł płk. Mikołaja Kulwiecia, wojenny śpiewór Aleksandry Białkiewicz czy też hełmy różnych formacji i narodów.

Z historią Polski sięgającą czasów króla Stanisława Augusta Poniatowskiego związane są także nad wyraz bogate zbiory falerystyczne. Wśród nich na szczególną uwagę zasługuje między innymi: unikatowy medal upamiętniający uwłaszczenie chłopów przez Rząd Narodowy w 1863 r. z umieszczonym na awersie napisem: „Ze sreber polskich złożonych na sprawę narodową. Na pamiątkę uwłaszczenia włościan przez rząd narodowy Polski 22 stycznia 1863 r., odznaka patriotyczna upamiętniająca pierwszą rocznicę szarży pod Rokitną (13 czerwca 1916 r.) czy Krzyż II Kompanii Wilhelma Starcka, jedno z odznaczeń upamiętniających polską obronę Lwowa w 1918 r.

Okres II wojny światowej przypominają natomiast medale pamiątkowe takie jak np: medal pamiątkowy poświęcony gen. broni Wł. Andersowi z umieszczonym na awersie napisem: „General broni VM-II Władysław Anders 1892-1970”, na rewersie „Może nie wszyscy, ale dojdziemy” oraz nazwy: Buzułuk, Jangi Jul, Quizil Ribat, Rehovot, Ismaila, Monte Cassino, Loretto, Ancona, Apeniny, Predappio, Bolonia oraz symbole biorących udział w walkach formacji, czy medal pamiątkowy z napisem na awersie: „I Dywizja Pancerna – w walkach o Polskę na ziemiach Francji, Belgii, Holandii i Niemiec 1944-1945”, a na rewersie” Germaniae fines a Polonis debellati praesidiis tenentur MCMXLV MCMXLVII”.

Losy polskich żołnierzy dokumentowane są również poprzez zbiory tłoków pieczętnych pozostałych po likwidowanych polskich strukturach wojskowych i administracyjnych, między innymi: „Polska Komenda Obozu w Rakoscsaba”. (tłok gumowy, okrągły, do pieczęci stemplowych Komendy Polskiego Obozu w Rakoscsaba na Węgrzech, w którym przebywali polscy żołnierze internowani po kampanii wrześniowej, 1939 r.), „Dowództwo Oddziałów Polskich w Oddziale Coetquidan”. (tłok gumowy, okrągły do pieczęci stemplowych Dowództwa Obozu Szkoleniowego Wojska Polskiego znajdującego się w Coetquidan we Francji, lata 1939-1940) czy tłok gumowy, prostokątny, wypukłoryty, dla pieczęci stemplowych Sztabu Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych w Wielkiej Brytanii z tekstem „Sztab Główny *Polish General Staff*” w języku polskim i angielskim.

W zbiorach tych zachowały się również linoryty i chemigrafia. Są to prace Stanisława Gliwy, artysty linorytnika, również żołnierza 2 Brygady Pancerniej. Był on między innymi twórcą szaty graficznej pierwszego wydania książki Melchiora Wańkowicza „Bitwa o Monte Cassino”.

Szczególne miejsce w kolekcji Mieczysława Białkiewicza zajmuje spuścizna po generale Józefie Kordianie Zamorskim, legionście, współtwórcy i komendancie głównym Policji Państwowej, którego Mieczysław Białkiewicz był przyjacielem, a jednocześnie wykonawcą ostatniej woli. Postać tą przypomina prezentowany na wystawie sznur generalski.

W kolekcji Państwa Białkiewiczów nie brak jest również pamiątek po generale Władysławie Andersie, dowódcy 2 Korpusu Polskiego czy pułkowniku Zygmuncie Chabowskim, dowódcy Mieczysława Białkiewicza, jeszcze z czasów jego służby w 2 Batalionie Pancernym w Żurawicy.

Z własnoręcznych rzeźb Mieczysława Białkiewicza na wystawie prezentowane są między innymi: rzeźba przedstawiająca siedzącą kobietę, wykonana z hebanu, „Ryba,” rzeźba wykonana z kości słoniowej, a także wizualizacja Orła w skrzydłach pancernych.

Na koniec mówiąc o kolekcji Mieczysława i Aleksandry Białkiewiczów należy również wspomnieć o pamiątkach związanych z życiem osobistym oraz pasjami Mieczysława Białkiewicza, takimi jak: narciarstwo, szybownictwo, czy sporty motorowe. Są to plakiety pamiątkowe i puchary, jakie otrzymywał, zwyciężając w różnych dyscyplinach spor-

towych: Plakietka Ecole Suisse de Ski “Slalom” 1 luty 1960 r. 1-er prix M. Białkiewicz, Puchar: Jaguar Drives Club „Onslow Trophy” Autumn Rally 1959 Outright Winner M. Białkiewicz, Puchar Icarus Trophy Tiger Club “Dawn to Dusk” Presented M. Białkiewicz To Be Awarded Annually To The Winner In To Single Seater Class 1973 M. Białkiewicz Awarded For Life For Consecutive Wins By Royal Command of HRH Prince Philip Duke of Edinburgh Appointed to “Dawn to Dusk” Jury.

ZDJĘCIA I DOKUMENTY

1. Dzieciństwo i młodość, rysunki Mieczysława Białkiewicza, fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, Archiwum Akt Nowych (dalej AAN), Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.
2. Fragment księgi meldunkowej Gowarczowa dotyczący rodziny Gaczorkowskich (pod pozycją 9 zapisano dane Henryki Gaczorkowskiej), [1875-1923], Archiwum Państwowe w Kielcach (dalej APK), Akta gminy Gowarczów, sygn. 25.
3. Kontrakt dzierżawy pomieszczenia na potrzeby Posterunku Policji Państwowej w Gowarczowie zawarty między Karoliną Gaczorkowską (babką Mieczysława Białkiewicza) a Wójtem Gminy Gowarczów, 1919 r., APK, Akta gminy Gowarczów, sygn. 52.
4. Akt urodzenia Henryki Gaczorkowskiej (matki Mieczysława Białkiewicza), Gowarczów, 1896 r., Archiwum Państwowe w Radomiu, Urząd Stanu Cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej Gowarczów, sygn. 23.
5. Korespondencja między Henryką Gaczorkowską, a Stanisławem Białkiewiczem (rodzicami Mieczysława Białkiewicza) na kartach pocztowych, 1916-1918, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.
6. Akt małżeństwa Henryki Gaczorkowskiej i Stanisława Białkiewicza, Kurów 1918 r., Urząd Stanu Cywilnego w Smykowie.
7. Akt urodzenia Mieczysława Białkiewicza, Zagnańsk, 1920 r., Urząd Stanu Cywilnego w Zagnańsku.
8. Fragment rejestru mieszkańców Jędrzejowa dotyczący rodziny Białkiewiczów (pod pozycją 3 zapisano dane Mieczysława Białkiewicza), 1932-1940, APK, Akta miasta Jędrzejowa, sygn. 64.
9. Imienny wykaz pracowników Nadleśnictwa Państwowego Jędrzejów – Północ (pod pozycją 2 zapisano dane dotyczące Stanisława Białkiewicza), 1945 r., APK, Nadleśnictwo Państwowe w Jędrzejowie, sygn. 54.
10. Lista płac pracowników Nadleśnictwa Państwowego Jędrzejów (pod pozycją 2 zapisano dane dotyczące Stanisława Białkiewicza), 1945 r., APK, Nadleśnictwo Państwowe w Jędrzejowie, sygn. 54.
11. Edward Wilhelm Ojak wiceprezes Sądu Apelacyjnego we Lwowie, [druga połowa lat 30. XX w.], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 322.
12. Hol Sądu Apelacyjnego we Lwowie (drugi od lewej Edward Ojak), [druga połowa lat 30. XX w.], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 322.
13. Klasa p. Niementowskiej, Szkoła Powszechna Marii Magdaleny, Lwów, [1929-1930], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 68.
14. Klasa p. Żebrowskiej, [Gimnazjum Sacre Coeur], Lwów, 1938 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 68.
15. Służba wojskowa przed II wojną światową, rysunki Mieczysława Białkiewicza, fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.
16. 2 Batalion Pancerny 5 Kompania Bojowa Czołgów Lekkich, Żurawica, [1938-1939], fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.
17. Czołg lekki 7 TP schemat autorstwa Mieczysława Białkiewicza, fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.
18. Manewry w Dębie (w środku Mieczysław Białkiewicz), sierpień 1939 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.

19. Manewry 2 Batalionu Pancernego w Niepołomicach, [przed wrześniem 1939 r.], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.
20. Fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.
21. Paszport Heleny Ojak wydany w Tel Avivie 24 września 1943 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 321.
22. Helena Ojak z córkami – Janiną i Aleksandrą – ochotniczki Pomocniczej Służby Kobiet, Bliski Wschód, [1942-1943], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 68.
23. Siostry Ojak Aleksandra i Janina, 1944 r., fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.
24. Opaska na pagon YMCA – Polska (Youth Men's Christian Association) Heleny Ojak, 1946 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 321.
25. Obóz 5 Kresowej Dywizji Piechoty gen. Zygmunta Szyszko-Bohusza (czwarta z lewej Aleksandra Ojak), ZSRR, Boże Narodzenie, [1941 r.], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 395.
26. Legitymacja Osobista Armii Polskiej w ZSRR Aleksandry Ojak, Jangi Jul, 1942 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 320.
27. Starsza Ochotniczka Pomocniczej Służby Kobiet Aleksandra Ojak, Bliski Wschód, [1942-1943], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 68.
28. Aleksandra Ojak (pierwsza z lewej), 385 Kompania Łączności, Irak, 1943 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 320.
29. Aleksandra Ojak (na wielbłądzie pierwsza z lewej Aleksandra), 385 Kompania Łączności, Kair, Egipt, grudzień 1943 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 395.
30. Kurs Maturalny 1944 r. (w drugim rzędzie pierwsza z lewej Aleksandra Ojak), Polskie Liceum Sacre Coeur, Rzym, luty 1945 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 68.
31. Wojna obronna w 1939 roku, rysunki Mieczysława Białkiewicza, fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.
32. Internowanie na Węgrzech, rysunki Mieczysława Białkiewicza, fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.
33. Walki na Bliskim i Środkowym Wschodzie, rysunki Mieczysława Białkiewicza, fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.
34. Mieczysław Białkiewicz, obóz w Latrun, Palestyna, maj 1941r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 616.
35. Mieczysław Białkiewicz, żołnierz 3 Batalionu Strzelców Karpackich, Egipt, 1941 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.
36. Motocykle [marki Norton] 3 Batalionu Strzelców Karpackich, Egipt, [1941 r.], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 395.
37. Pamiątkowa fotografia z okresu walk o Tobruk, 1941 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.
38. 3 Batalion Strzelców Karpackich, wyposażony w lekkie transportery opancerzone [Universal Carrier], Pustynia Zachodnia, Libia, lipiec 1941 r., fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.
39. Niemiecko-włoska mapa sztabowa z okresu walk o Tobruk, 1941 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 1487.
40. Mieczysław Białkiewicz na Nortonie i w Carrier'sie, 3 Batalion Strzelców Karpackich, Bliski Wschód, [1941-1942], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 617.
41. Carrier'sy 3 Batalionu Strzelców Karpackich na patrolu, Gazala, Libia, luty-marzec 1942 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 616.

42. „Malizna” posila się na patrolu, Jan Wasiak żołnierz 3 Batalionu Strzelców Karpackich, Gazala, Libia, marzec 1942 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 616.
43. Mieczysław Białkiewicz w obozie, Aleksandria, Egipt, sierpień 1942 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 617.
44. „Cycus” na Nortonie, Leszek Fabianowicz żołnierz 2 Brygady Czołgów Szkoły Podchorążych Rezerwy Broni Pancernej, Quizil Ribat, Irak, styczeń 1943 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 616.
45. Żołnierze 2 Brygady Czołgów Szkoły Podchorążych Rezerwy Broni Pancernej z lat 1943-1942, fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.
46. Posiłek w obozie, 4 Pułk Pancerny, Bagdad, maj 1943 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 395.
47. Mieczysław Białkiewicz (drugi od prawej) podczas odprawy, 4 Pułk Pancerny, Bagdad, 18 września 1943 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 616.
48. 4 Pułk Pancerny na Bliskim i Środkowym Wschodzie, rysunki Mieczysława Białkiewicza, fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.,
49. Godło 4 Pułku Pancernego „Skorpion” zaprojektowane przez Mieczysława Białkiewicza, przyznana specjalnym rozkazem gen. Władysława Andersa z dnia 4 kwietnia 1944 roku, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.
50. Mieczysław Białkiewicz w kampanii włoskiej, fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.
51. Ppor. Mieczysław Białkiewicz (z lewej) w czołgu Sherman „Pięć 2”, Narodowe Archiwum Cyfrowe (dalej NAC), sygn. 24-540-7.
52. Karta przebiegu służby oficera wojska polskiego poza granicami kraju – ppor. Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 1488.
53. Żołnierze 4 Pułku Pancernego „Skorpion” (na pierwszym planie oznaczony kropką, dowódca ppłk Stanisław Gliński), [maj 1944 r.], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 625.
54. Postój Jeepów w rejonie Cervaro, 4-5 maja 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 625.
55. Ppor. Mieczysław Białkiewicz (pierwszy z lewej) z załogą czołgu Sherman „Pazur”, NAC, sygn. 24-540-5.
56. Gen. dyw. Władysław Anders, dowódca 2 Korpusu Polskiego [Monte Cassino, maj 1944 r.], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 29.
57. Rozkaz szczególny dowódcy 2 Polskiego Korpusu gen. W. Andersa z dnia 11 maja 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 1484.
58. Rozkaz bojowy nr 2 dowódcy 6 Batalionu Strzelców Karpackich mjr Kazimierza Różyckiego między innymi dla dowódcy plutonu czołgów ppor. Mieczysława Białkiewicza, z dnia 10 maja 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 1484.
59. Pole bitwy o Monte Cassino na rysunku sytuacyjnym, 1944-1945, NAC, sygn. 24-449-2.
60. Bitwa o Monte Cassino, rysunki Mieczysława Białkiewicza, fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.
61. Łączność w czasie akcji, Monte Cassino, maj 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 29.
62. Transport zaopatrzenia w czasie bitwy o Monte Cassino, maj 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 29
63. Transport wody na plecach „noszowego” dla oddziałów walczących na pierwszej linii, Monte Cassino, 13 maja 1944 r., NAC, sygn. 24-440-3.
64. Muły przenoszące zaopatrzenie z Venafaro do Monte Cassino, 12 maja 1944 r., NAC, sygn. 24-440-2.
65. Rannych i zabitych Drogą Polskich Saperów transportowano samochodami Willys MB, Monte Cassino, maj 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 652.
66. Polscy żołnierze w czasie walk o Monte Cassino, maj 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 29

67. Polscy żołnierze w czasie walk o Monte Cassino, maj 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 1418.
68. Polscy żołnierze w czasie walk o Monte Cassino, maj 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 29.
69. Polscy żołnierze w czasie walk o Monte Cassino, maj 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 1418.
70. Miny przeciwczołgowe rozbrojone przez polskich saperów, Monte Cassino 18 maja 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 1418.
71. Droga Polskich Saperów, w tle widoczne Jeepy Willys MB, Monte Cassino, maj 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 29.
72. Droga Polskich Saperów, 12 maja 1944 r., NAC, sygn. 24-449-5.
73. Kopanie rowów przeciwpancernych na wzgórzu „Żbik”, w tle widoczny czołg Sherman „Przebój”, Monte Cassino, maj 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 1422.
74. Czołg Sherman 3 Szwadronu 4 Pułku Pancernego „Skorpion” unieruchomiony na minach, na drugim planie Sherman uzupełnia amunicję przywiezioną na czołgu Stuart, 15 maja 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 29.
75. Zamaskowany czołg Sherman 4 Pułku Pancernego „Skorpion”, Monte Cassino, maj 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 625.
76. Ciała polskich żołnierzy poległych w „Gardzieli” w bitwie o Monte Cassino, [maj 1944 r.], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 626.
77. Stuart nowozelandzki z poprzedniego natarcia na Mass Albanetta, walki o Monte Cassino, maj 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 626.
78. Rozbity i spalony na „Gardzieli” czołg Sherman „Sultan” dowódcy plutonu 4 Pułku Pancernego ppor. Ludomira Białeckiego na „Gardzieli”, Monte Cassino, 12 maja 1944, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 1418.
79. Sherman zastępcy dowódcy plutonu 4 Pułku Pancernego kpt. W. Iwanowskiego unieruchomiony na minach, Monte Cassino, 12 maja 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 1418.
80. Czołgi ppor. M. Białkiewicza („Pirat”) i sierż. P. Maćkowiaka („Pazur”) unieruchomione na minach w ostatnim natarciu na Mass Albanetta, 18 maja 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 1418.
81. Flaga polska na ruinach zdobytego Monte Cassino, 18 maja 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 29.
82. Żołnierze 2 Korpusu Polskiego przed bramą zniszczonego zdobytego klasztoru, Monte Cassino, maj 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 626.
83. Gen. dyw. Władysław Anders na poboju, Monte Cassino, 18 maja 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 29.
84. Zniszczenia po bitwie, Piedimonte, maj 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 29.
85. Następca tronu włoskiego książe Umberto w odwiedzinach po bitwie pod Monte Cassino (od lewej: gen. dyw. Anders, rtm. Stefan Tyszkiewicz, książe Umberto), [maj 1944 r.], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 29.
86. Rozkaz specjalny Nr 1 Dowódcy 2 Brygady Pancerniej gen. bryg. Bronisława Rakowskiego za okres walk o Monte Cassino z dnia 25 maja 1944 roku, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 1484.
87. Drużyna Piechoty Wehrmachtu [fotografie znalezione przy jeńcach lub poległych żołnierzach niemieckich], [front włoski, 1944 r.], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 613.
88. Podoficerowie Wehrmachtu na Froncie Włoskim, [fotografie znalezione przy jeńcach lub poległych żołnierzach niemieckich], [front włoski, 1944 r.], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 613.
89. Starszy kapral Luftwaffe, [fotografie znalezione przy jeńcach lub poległych żołnierzach niemieckich], [front włoski, 1944 r.], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 613.
90. Zmiażdżony niemiecki hełm, Monte Cassino, maj 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 1422.
91. Walki na froncie włoskim, rysunki Mieczysława Białkiewicza, fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.
92. Zerwana gaśienica czołgu Sherman, obok drugi pojazd zawieszony na skalnym tarasie, Piedimonte, 24-25 maja 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 652.
93. Walki na Linii Gotów – czołgi Sherman 1 Pułku Ułanów Krechowickich po przełamaniu niemieckich pozycji na Linii Gustawa, w tle miasto Pesaro, sierpień 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 652.
94. Walki na Linii Gotów - czołgi Sherman Samodzielnej 2 Brygady Pancerniej pod San Constanzo w oczekiwaniu na przeprawę przez rzekę Metauro, sierpień 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 652.
95. Opis działań 4 Pułku Pancernego „Skorpion” za okres od 21.07.1944 r. do 8.09.1944 r. z dnia 21.09.1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 52.
96. Konwój czołgów, walki w Apeninach, listopad 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 624.
97. Zerwany most na rzece Arno, walki w Apeninach, listopad 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 624.
98. Rozkaz bojowy Dowódcy 4 Pułku Pancernego płk. Zbigniewa Dudzińskiego z dnia 20 listopada 1944 r., walki w Apeninach, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 1484.
99. Ranny żołnierz w polskim Szpitalu Wojennym nr 1, Casamassima, Włochy, 1 lutego 1945 r., Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 395.
100. Most pontonowy na rzece Po, Piacenza, Włochy, marzec 1945 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 624.
101. Jeńcy niemieccy z walk o Bolonię, kwiecień 1945 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 624.
102. Polegli żołnierze niemieccy, Castel Guelfo/Bolonia, 16 kwietnia 1945 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 624.
103. Najcięższa artyleria – haubica 155 mm, Imola/Bolonia, 19 kwietnia 1945 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 624.
104. Szwadron honorowy 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej na poświęceniu Cmentarza na Monte Cassino, wrzesień, 1945 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 1422.
105. Naturalnej wielkości model pomnika 4 Pułku Pancernego, autorstwa Ludwika Kuźniarza, wykonany w glinie i przygotowany do odlewu w brązie, Florencja, marzec 1946 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 28.
106. Pomnik 4 Pułku Pancernego „Skorpion” wykonany z rozbitego na „Gardzieli” czołgu Sherman załogi por. Ludomira Białeckiego, rocznica bitwy po Monte Cassino, 1946 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 642.
107. Aleksandra i Mieczysław Białkiewiczowie na Monte Cassino, maj 1946 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 642.
108. Obchody 2 rocznicy bitwy o Monte Cassino, 18 maja 1946 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 642.
109. Obchody rocznicy bitwy pod Monte Cassino, Monte Cassino, 18 maja 1946 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 28.
110. Walki 2 Korpusu Polskiego we Włoszech, rysunek węglem autorstwa Mieczysława Białkiewicza, [1945-1946], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.
111. Walki 2 Korpusu Polskiego we Włoszech, M. Białkiewicz, akwarele autorstwa Mieczysława Białkiewicza, 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.
112. Grób pancernych na Monte Cassino, linoryt autorstwa Stanisława Gliwy, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.
113. Atak na Monte Cassino, linoryt autorstwa Stanisława Gliwy, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.

114. Czołgi „Pazur” i „Pirat” pod Monte Cassino, linoryt autorstwa Stanisława Gliwy, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.
115. Podczas forsowania rzeki Chienti, linoryt autorstwa Stanisława Gliwy, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.
116. Fotografie ślubne Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.
117. Ślub i podróż poślubna, rysunki Mieczysława Białkiewicza, fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.
118. Mieczysław Białkiewicz jako pilot samolotu, [lata 60–70 XX wieku], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 617.
119. Angielska osobista licencja pilota Mieczysława Białkiewicza, wydana 29 września 1964 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 81.
120. Angielska legitymacja szybowcowa Mieczysława Białkiewicza, [1962 r.], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 81.
121. Dyplom Odznaki Honorowej Stowarzyszenia Lotników Polskich Mieczysława Białkiewicza z dnia 10 grudnia 1970 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 81.
122. Legitymacja nr 3331 Krzyża Walecznych ppor. Mieczysława Białkiewicza z 3 lipca 1947 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 70.
123. Legitymacja Odznaki Pamiątkowej 2 Korpusu Polskiego ppor. Mieczysława Białkiewicza z 1946 r.; AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 70.
124. Legitymacja upoważniająca do noszenia Krzyża Pamiątkowego Monte Cassino ppor. Mieczysława Białkiewicza z 15 marca 1945 r.; AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 70.
125. Legitymacja członka Związku byłych Żołnierzy Zawodowych mjr Mieczysława Białkiewicza z 1 września 1993 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 70.
126. Dyplom przyjęcia Mieczysława Białkiewicza do londyńskiego cechu złotników, 20 czerwca 1984 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.
127. Projekty biżuterii autorstwa Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.
128. Dyplom nadania Mieczysławowi Białkiewiczowi tytułu honorowego obywatela Londynu, 21 lipca 1984 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.
129. Mieczysław Białkiewicz i jego zbiory w londyńskim mieszkaniu, 2000 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.

EKSPONATY

1. Pierwsze polskie odznaczenie wojskowe, ustanowione przez Stanisława Augusta Poniatowskiego w 1765 r. Na awersie: „Stanisław August Krol”, na rewersie: „Za dosłużone wciąż 18 lat w iednymże korpusie”.
2. Szlachecki Korpus Kadetów, pieczęć na papierze, woskowa, owalna, w polu pieczęci herb królewski z czasów Stanisława Augusta Poniatowskiego. Odcisk pieczęci Szkoły Rycerskiej z oryginalnego tłoku tej szkoły z 1765 r. bądź stylizacja używana przez jeden z korpusów kadetów w okresie międzywojennym.
3. Czarna biżuteria – Krzyżyk upamiętniający rozgromienie przez kozaków i żandarmerię carską manifestacji patriotycznych, noszony na znak żałoby narodowej. Na awersie: „Warszawa”, na rewersie: „Pamiętka 25-27 lut[ego] 8 kwiet[nia] 1861”.
4. Medal upamiętniający uwłaszczenie chłopów przez Rząd Narodowy w 1863 r. Na awersie: „Ze sreber polskich złożonych na sprawę narodową. Na pamiątkę uwłaszczenia włościan przez rząd narodowy Polski 22 stycz[nia] 1863 r., na rewersie „Wolność Równość Niepodległość”.

5. Francuski hełm „Adrian” z imperialnym godłem rosyjskim 1915 r. Jeden z pierwszych projektów hełmów z okresu I wojny światowej z charakterystycznym grzebieniem. Nazwa hełmu pochodziła od nazwiska naczelnego intendenta armii francuskiej, pułkownika Louisa Adriana, który kierował projektującą go komisją. Jeszcze w czasie Wielkiej Wojny hełmy według tego wzoru zaczęto produkować w Rosji i we Włoszech. Po zakończeniu światowego konfliktu „Adriany” trafiły na głowy żołnierzy wielu armii świata, w tym Wojska Polskiego. Nosili je też Polacy walczący w 1940 r. w Norwegii i we Francji.
6. Odznaka patriotyczna upamiętniająca pierwszą rocznicę szarży pod Rokitną (13 czerwca 1916 r.). Na awersie: „Prawym Rycerzom w rocznicę szarży pod Rokitną 13 VI 1915 - 13 VI 1916”.
7. Odznaka patriotyczna w drugą rocznicę wymarszu I Kompanii Kadrowej (6 sierpnia 1916 r.). Na awersie: „6 VIII 1914 - 1915 - 1916 Za Polskę”.
8. Epolety porucznika Legionów Polskich, ok. 1917 r.
9. Medal z 1917 r. wybity w setną rocznicę śmierci Tadeusza Kościuszki.
10. Niemiecki medalik plebiscytowy (Górny Śląsk) z wizerunkiem św. Jadwigi Śląskiej.
11. Rogatywka weterana Powstań Śląskich.
12. Krzyż II Kompanii Wilhelma Starcka. Jedno z odznaczeń upamiętniających polską obronę Lwowa (1-22 listopada 1918 r.) przed próbą opanowania miasta przez oddziały podległe Ukraińskiemu Komitetowi Wojskowemu. Kapitan Wilhelm Joachim Starck dowodził szturmem na Szkołę Konarskiego Obroną Domu Techników oraz odcinkiem Zamarstynów – Żółkiewskie. Śmiertelnie ranny w ataku na Laszki Murowane 6 grudnia 1918 r. Na awersie: „1-22 XI 1918 II KS”.
13. Odznaka patriotyczna. Na awersie: „Józef Haller 1919”.
14. Medal z 1930 r. wybity w setną rocznicę Powstania Listopadowego.
15. Odznaka patriotyczna z 1930 r. Na awersie „W setną rocznicę powstania zbrojnego Narodu 1830 - 1930”.
16. Medal pamiątkowy z 1930 r. I Polski Korpus Weteranów Wojskowych. Na awersie wizerunek gen. Józefa Hallera, na rewersie: „I Polski Korp. Weter. Wojsk. im. gen. J. Hallera. Jubileusz X letni w Podgórzu 1920 –1930”.
17. Odznaka z 1933 r. Na awersie „25-lecie Związku Walki Czynnej 1908 - 1933 Lwów”.
18. Krzyż Walecznych wersja ustanowiona dekretem Prezydenta RP dnia 20 września 1942 roku na awersie napis: „Na Polu Chwały 1920, „na rewersie: „Walecznym”.
19. Dwa medale upamiętniające Powstanie Warszawskie. Na awersie „Pokonani – Niezwyciężeni 1939-1945”, na rewersie „Za Honor i Ojczyznę 1 VIII 1944”.
20. Medal „Polska swemu obrońcy” ustanowiony dekretem Prezydent RP dnia 3 lipca 1945 r.
21. Polski bagnet - wz. 1928 do karabinu Mauser, wz. 1898 wykonany w Towarzystwie Fabryki Motorów „Perkun” w Warszawie.
22. Polski bagnet (mobilizacyjny), wz. 1928 do karabinu Mauser, wz. 1898 wykonany w Fabryce Broni w Radomiu.
23. Polski sztylet – kordzik oficerów i podoficerów broni pancerniej, wz. 1924, produkowany w Fabryce Broni Siecznej Gabriela Borowskiego w Warszawie w latach 1924-1937.
24. Ostrogi żołnierskie do wyposażenia kawalerii oraz innych broni jezdnych, w tym także artylerii konnej, wz. 1931, ze stali kutej z okrągło zakończonym blaszonym bodźcem, wykonane w firmie Alfonsa Manna w Warszawie.
25. Maski przeciwgazowa typu RSC, wz. 1924 (Skrót RSC to pierwsze litery nazwisk pierwszych konstruktorów masek - Robert, Saunier i Cantot). Polska maska przeciwgazowa produkowana w okresie międzywojennym w Wojskowej Wytwórni Sprzętu Przeciwgazowego w Radomiu.
26. Pałasz oficerski Polskiej Marynarki Wojennej, wz. 1927.
27. Busola kierunkowa Bezarda, model 2, mały wz. 1918, produkcji niemieckiej firmy LG Lufft, (Johann Ritter von Bezarda, profesor topografii i kartografii w Akademii Wojskowej i Wyższej Szkole Wojennej we Wiedniu, pułkownik wojsk C i K armii austro-węgierskiej, uczestnik wojny polsko – bolszewickiej, pułkownik Sztabu Generalnego Wojska Polskiego).
28. Oficerska busola kierunkowa wz. 1932 (tzw. Busola Kulwiecia) z oryginalnym opakowaniem, będąca na wyposażeniu Wojska Polskiego w okresie międzywojennym. Opracowano ją w Fabryce Instrumentów Geodezyjnych i Rysunkowych G. Gerlach w Warszawie bazując na pomysły płk. Mikołaja Kulwiecia.

29. Menażka i manierka, wz. 1937, produkcji Huty Ludwików w Kielcach (wł. Adam Rządowski – *Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej 4 Pułku Piechoty Legionów*).
30. Furażerka wz. 23, (wł. Adam Rządowski – *Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej 4 Pułku Piechoty Legionów*)
31. „Polska Komenda Obozu w Rakoscsaba”. Tłok gumowy, okrągły, do pieczęci stemplowych Komendy Polskiego Obozu w Rakoscsaba na Węgrzech, w którym przebywali polscy żołnierze internowani po kampanii wrześniowej, 1939 r.
32. „Dowództwo Oddziałów Polskich w Oddziale Cotlquidan”. Tłok gumowy, okrągły do pieczęci stemplowych Dowództwa Obozu Szkoleniowego Wojska Polskiego znajdującego się w Cotlquidan we Francji, lata 1939–1940.
33. Tłoki gumowe do pieczęci stemplowych Dowództwa Polskich Sił Zbrojnych w Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, lata 1941 - 1942.
34. Sztab Główny *Polish General Staff*, Tłok gumowy, prostokątny, wypukłoty, dla pieczęci stemplowych Sztabu Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych w Wielkiej Brytanii. Pieczęć pismowa, napis w dwóch rzędach poziomo w języku polskim i angielskim, II wojna światowa.
35. Sztab Główny *Polish General Staff*, Tłok okrągły do pieczęci lakowych Sztabu Głównego Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych w Wielkiej Brytanii, II wojna światowa.
36. Oddział II Sztabu Naczelnego Wodza. Tłok stalowy okrągły do pieczęci lakowych Oddziału II (wywiad wojskowy) Sztabu Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych w Wielkiej Brytanii. Napis w otoku pieczęci, na polu godło Polski: orzeł w koronie z rozpostartymi skrzydłami. Wizerunek napieczony odbiega od wzoru godła z 1927 r., II wojna światowa.
37. Zapalniczka gen. dyw. Władysława Andersa.
38. Papierośnica ofiarowana gen. dyw. Władysławowi Andersowi.
39. Srebrna cygarnica gen. dyw. Władysława Andersa.
40. Krzyż Polskich Sił Zbrojnych w ZSRR. Na rewersie wygrawerowane „nr 1 dowódca P.S.Z. w Z.S.R.R. gen. dyw. Władysław Anders”, G. Zechovoy, Tel-Aviv, II wojna światowa, lata 1942 - 1943.
41. Odznaka rozpoznawcza 8 Armii Brytyjskiej. Prawo do jej noszenia uzyskali od gen. Oliviera Leese`a żołnierze 2 Korpusu Polskiego wchodzącego w skład 8 Armii.
42. Odznaka naramienna „Poland” do munduru tropikalnego, Naszywka długości około sześć do ośmiu centymetrów w kształcie łuku z czerwonego sukna, z napisem haftowanym białym jedwabiem lub srebrną nicią, naszywana była na obu rękawach bluzy, kurtki i płaszcza, w odległości półtora centymetra od wszycia naramienników, 1942 r.
43. Odznaka rozpoznawcza Dowództwa 2 Korpusu Polskiego. Biała syrena warszawska na czerwonej tarczy z białą obwódką. Zatwierdzono ją w grudniu 1942 roku dla dowództwa Armii Polskiej na Wschodzie i oddziałów pozadywizyjnych, a od 1944 r. dla całego 2 Korpusu Polskiego.
44. Dwa oryginalne proporzycy 4 Pułku Pancernego „Skorpion” wchodzącego w trakcie walk pod Monte Cassino, nad Adriatykiem, w Apeninach i o Bolonię, w skład 2 Warszawskiej Brygady Pancerniej.
45. Odznaka rozpoznawcza 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej, 1946 r., jednostki sformowanej 7 czerwca 1945 w wyniku połączenia 2 Korpusu Polskiego we Włoszech (2 Brygada Pancerna, 7 Pułk Artylerii Konnej, Pułk Ułanów Karpackich) oraz jednostek formowanych w tzw. Bazie (2 Pułk Artylerii Przeciwlotniczej Lekkiej, 2 Pułk Artylerii Przeciwpancernej, saperzy, łączność i na Bliskim Wschodzie (16 Brygada Piechoty, 8 (16) Pułk Artylerii Lekkiej)). Odznaka wzorowana była na głównym motywie przedwojennego znaku pancernego: jasnoszare „ramię pancerne” na podkładzie w kształcie ostrołuku z sukna khaki.
46. Odznaka pamiątkowa 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej w formie strzemięcia w którym umiejscowiony został czołg. Na kabłąku strzemięcia wpisano numer 2, 1946 r., Odznakę projektowali Bronisław Rakowski i Mieczysław Białkiewicz.
47. Odznaka rozpoznawcza 14 Samodzielnej Wielkopolskiej Brygady Pancerniej przedstawiająca czarną panterę na ciemnozielonym tle.
48. Odznaka rozpoznawcza 1 Dywizji Pancerniej. Okrągła, pomarańczowa tarcza z czarną obwódką; w środku czarny szyszak

- i skrzydło husarskie wystające ponad tarczę; podkład z sukna khaki. Zaprojektowana przez rtm. Stanisława Glassera i por. Adama Bunscha łączyła symbole ciężkiej jazdy polskiej: szyszak, skrzydło i tarczę husarską z czarnymi i pomarańczowymi barwami broni pancerniej.
49. Raportówka wraz z wyposażeniem płk. dypl. Zygmunta Chabowskiego, 1944 r. dowódcy Mieczysława Białkiewicza, jeszcze z czasów jego służby w 2 Batalionie Pancernym w Żurawicy, żołnierza Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, w tym kampanii włoskiej i bitwy pod Monte Cassino.
50. Busola kierunkowa Bezarda, model 1, duży, austriacki, wz. 1910, produkcji niemieckiej firmy LG Lufft.
51. Zapalniczka wykonana z przedwojennych dziesięciozłotówek.
52. Zestaw tzw. nieśmiertelników Jana Neumanna kuzyna Aleksandry Białkiewicz.
53. Tzw. nieśmiertelnik płk Stanisława Bizańskiego, dowódcy pułkowej czołówki naprawczej /L.A.D...C/ 3 Szwadronu 4 Pułku Pancernego ”Skorpion”.
54. Nóż bojowy brytyjskich komandosów – sztylet Fairbairn-Sykes używany m.in. w polskiej 1 Samodzielnej Kompanii Komandosów.
55. Torba na maskę przeciwgazową M 33 - 1938 r. używana również przez żołnierzy polskich walczących w 1940 r. we Francji.
56. Brytyjski hełm MK II z orłem Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie i siatką maskującą.
57. Fragment sznura naramiennego, odznaki specjalnej przyznanej przez króla Haakona VII i rząd norweski w 1941 r. walczącym w Skandynawii żołnierzom Samodzielnej Brygady Strzelców Podhalańskich.
58. Pamiątkowa busola brytyjska, z napisem „Tobruk, Sidi Rezegh, El Gazala, Derna, Mechili, Timimi, Libia, 1941–1942” oraz wizerunkiem czołgu.
59. Proporzec Polskiego Czerwonego Krzyża spod Monte Cassino.
60. Kopaczko-łopatka, wz. 1937, (wł. Adam Rządowski – *Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej 4 Pułku Piechoty Legionów*)
61. Chlebak, wz. 1937 (wł. Adam Rządowski – *Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej 4 Pułku Piechoty Legionów*)
62. Menażka i manierka, wz. 1937, (wł. Adam Rządowski – *Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej 4 Pułku Piechoty Legionów*)
63. Angielskie rękawice wojskowe – tzw. „muszkieterki” broni pancerniej noszone również przez żołnierzy polskich walczących w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie.
64. Brytyjski pas główny, parciany, kredowany, wz. 1937.
65. Przedłużki szelek brytyjskiego pasa głównego, wz. 1937.
66. Angielska kabura do rewolweru z pasem, wz. 1937.
67. Flaga brytyjska.
68. Zestaw brytyjskich sztuców wojskowych, wz. 1944.
69. Brytyjska busola kierunkowa Mark 1.
70. Nóż kukri Gurkha nepalskich żołnierzy walczących w Armii Brytyjskiej.
71. Fragment niemieckiej odznaki spadochronowej, lata 1935-1945.
72. Drut kolczasty z pozycji niemieckich na Monte Cassino.
73. Fragment siatki maskującej.
74. Flaga niemiecka zdjęta przez Mieczysława Białkiewicza podczas zdobywania Bolonii.
75. Niemiecka torba meldunkowa, wz. 1935.
76. Niemiecki sztylet lotniczy Luftwaffe, wz. 1935.
77. Niemiecki sztylet lotniczy Luftwaffe, wz. 1937. (z białą rękojeścią)
78. Kordzik oficerski niemieckiej Kriegsmarine, wz. 1938.
79. Menażka wojskowa, wz. 1931, 1941 r.
80. Medal pamiątkowy poświęcony gen. broni Władysławowi Andersowi. Na awersie Generał broni VM-II Władysław Anders 1892-1970, na rewersie „Może nie wszyscy, ale dojdziemy”, nazwy: Buzułuk, Jangi Jul, Qizil Ribat, Rehovot, Ismaila, Monte Cassino, Loretto, Ancona, Apeniny, Predappio, Bolonia oraz symbole biorących udział w walkach formacji.

81. Medal pamiątkowy. Na awersie: „Pułk Ułanów Karpackich 1940-1980”, na rewersie: „Tobruk, Monte Cassino, Ancona, Bologna, Homs, Sud Brook”, 1980 r.
82. Medal pamiątkowy. Na awersie Tobruk – Gazala - Bardia 1941-1981, na rewersie „Samodzielna Brygada Strzelców Karpackich”, 1981 r.
83. Medal pamiątkowy wybity z okazji 25-lecia bitwy o Monte Cassino, na awersie „25-lecie bitwy o Monte Cassino 1944-1969”, na rewersie „2 Korpus Polski 18.5.1944”.
84. Medal pamiątkowy. Na awersie „I Dywizja Pancerna – w walkach o Polskę na ziemiach Francji, Belgii, Holandii i Niemiec 1944-1945”, na rewersie „Germaniae fines a Polonis debellati praesidiis tenentur MCMXLV MCMXLVII”.
85. Medal pamiątkowy brązowy upamiętniający gen. Stanisława Maczka Na awersie: „Dowódca I Dywizji Pancerniej gen. dywizji Stanisław Maczek”. Na rewersie: „Falaise, Chambois, Axel, Kapelsche Veer, Breda, Kusten-Kanal, Wilhelmshaven”.
86. Medal pamiątkowy na awersie: „Plk Bolesław Mościcki Szef Pułku 1880-1918, na rewersie: I Pułk Ułanów Krechowieckich im. plk B. Mościckiego, 1917 Krechowice, 1920 Komarów ,1939 Kock, 1945 Bolonia”.
87. Medal pamiątkowy. Na awersie „... z ziemi włoskiej do Polski...”, na rewersie „Zakończenie działań wojennych 2 Korpusu, 21.04.1945, Bolonia”.
88. Krzyż Czynu Bojowego Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie i miniaturka krzyża. Odznaką Krzyża jest stylizowany krzyż maltański srebrzony, oksydowany. Na awersie w części środkowej umieszczony jest orzeł Sił Zbrojnych na Zachodzie, na rewersie znajduje się napis: POLSKIE SIŁY ZBROJNE NA ZACHODZIE 1939–1945. Krzyż Czynu Bojowego Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie ustanowiono ustawą z 17 maja 1989 jako wyraz uznania, szacunku i pamięci dla czynu zbrojnego żołnierzy, lotników i marynarzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, z okazji 45 rocznicy stoczonych przez nich bitew.
89. Odznaka pamiątkowa 2 Korpusu Polskiego wykonana w formie tarczy. W górnej części syrenka warszawska, a po bokach gałązki laurowe. Na obramowaniu dolnej części tarczy napis „2 Korpus Polski”, w środku krzyż. Odznaka łączy w sobie znaki rozpoznawcze 8 Armii Brytyjskiej i 2 Korpusu Polskiego.
90. Odznaka pamiątkowa 5 Kresowej Dywizji Zmechanizowanej w kształcie krzyża kawalerskiego ze srebrnymi krawędziami i z kulkami na końcach ramion. Na ramionach pokrytych granatową emalią napis 5 KDZ. Między ramionami krzyża oksydowane orły Księstwa Krośnieńskiego mające na piersi półksiężyc i krzyż. W centrum odznaki tarcza herbowa o czarnym obramowaniu, wypełniona żółtą emalią, na którą nałożono sylwetkę żubra w kolorze brązowym. Odznakę zaprojektowali Zbigniew Góralewicz, Zbigniew Matuszczyk i Jeremiasz Sliwiec. Wykonana w pracowni grawerskiej Andrzeja Panasiuka w Warszawie, lata 1993-1995.
91. Plakietka na drewnie z napisem: „5 Kresowa Dywizja Zmechanizowana im. Króla Bolesława Chrobrego” przedstawiająca wizerunek żubra i krzyż odznaki pamiątkowej Dywizji, b.d.m.
92. Plakietka przedstawiająca szlak walk 73 Pułku Piechoty we wrześniu 1939 r. dedykowana w Murnau dnia 27 czerwca 1944 r. dowódcy Pułku [Władysławowi Drelicharzowi] przez podkomendnych „Swemu Dowódcy Dywizji w dniu imienin na pamiątkę żołnierskiego wysiłku 73 P.P. w dniach 1 IX-29 IX Podkomendni, Murnau, 27 VI 1944 r.”
93. Odznaka pamiątkowa 3 Dywizji Strzelców Karpackich, której głównymi jej elementami są: jodelka z odznaki rozpoznawczej oraz miniaturka Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich nałożona na Odznakę Krzyża Pamiątkowego Monte Cassino, 1945 r.
94. Znak rozpoznawczy - miniaturka odznaki pamiątkowej 3 Dywizji Strzelców Karpackich, Sylwetka świerka w kolorze zielonym, na biało czerwonym tle, kontury świerka w białym obramowaniu, 1945 r.
95. Plakietka pamiątkowa – 5 Brygada Pancerna „Skorpion” (wizerunek czołgu i symbol skorpiona) b.d.m.
96. Pamiątkowa plakietka z dedykacją: „Od Dowódcy 5 Brygady Pancerniej „Skorpion” ppłk. dypl. R[yszarda] Kubackiego, Opole 1995.”
97. Pamiątkowa plakietka od dowódcy 5 Brygady Pancerniej „Skorpion” (1996). Od Dowódcy 5 Brygady Pancerniej „Skorpion” ppłk. dypl. R[yszarda] Kubackiego, Opole 1996.”
98. Dwie odznaki pamiątkowe – „Skorpion”, b.d.m.
99. Odznaka pułkowa 4 Pułku Pancernego „Skorpion” zatwierdzona 10 maja 1946 r. rozkazem dowódcy 2 Korpusu. Projekt plk. Ignacego Kowalczewskiego wykonał artysta rzeźbiarz kpt. Ludwik Kuźniarz. Odznaka przedstawia Krzyż Monte Cassino emaliowany na czarno, na środku nałożony srebrny skorpion głową w dół.
100. Skorpion, b.d.m.
101. Tłok gumowy wypukłoryty do pieczęci stemplowych 4 Pułku Pancernego „Skorpion”. b.d.m.
102. Śpiwór Aleksandry Białkiewicz, II wojna światowa.
103. Kurtka i beret ochotniczki Aleksandry Białkiewicz, II wojna światowa.
104. Beret ppłk. Mieczysława Białkiewicza, (polski beret wojsk pancernych), 1995 r.
105. Hełmofon Mieczysława Białkiewicza, 1982 r.
106. Naramienniki ppłk. Mieczysława Białkiewicza.
107. „Taran”, Tygodnik 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej, Włochy, 18 maja 1946 r.
108. Zaproszenie na rocznicowe spotkanie 4 Pułku Pancernego „Skorpion” na Monte Cassino, 18 maja 1946 r.
109. Działania 21 lipiec – 8 września 1944 r. Dziennik bojowy Pułku 4 Pancernego Skorpion, rkp., 1944 r. AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 52.
110. Notatnik oficerski M. Białkiewicza z 1939 r. AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 50.
111. Odznaczenia Mieczysława Białkiewicza: Virtuti Militari, Polonia Restituta, Krzyż Walecznych, Krzyż Zasługi, Krzyż Monte Cassino, 1939-1945 Star, Africa Star, Italy Star, The Defence, War Medal 1939-1945, Tobruk Siege Medal.
112. Odznaka Gajowego Lasów Państwowych z 1918 r. należąca do ojca Mieczysława Białkiewicza, Stanisława.
113. Ryngraf wykonany przez Mieczysława Białkiewicza przedstawiający na tle z czerwonej emalii orła w koronie z wizerunkiem Matki Boskiej Częstochowskiej na piersiach.
114. Kombinezon lotniczy ze zbiorów Mieczysława Białkiewicza z pilotką, 1968 r.
115. Mundur ppłk. Mieczysława Białkiewicza, II wojna światowa.
116. Skorupa hełmu norweskiego, wz. 1931 (6).
117. Hełm duński, wz. 1923 (7).
118. Amerykański hełm wojsk pancernych, M 3 (12).
119. Hełm brytyjski, MK III, 1952 r.(11).
120. Hełm radziecki, sześciocionowy, wz. 1940 (13).
121. Hełm niemiecki „Luftschutz”, wz. 1935 (8).
122. Nóż bojowy (Afryka).
123. Nóż bojowy (Katar - Maroko).
124. Angielski kord myśliwski.
125. Szytylet berberyjski Kazimierza Stanisława hr. Badeniego - Joachima Badeniego, dominikanina, który po wybuchu II wojny światowej znalazł się Rumunii, następnie przez Jugosławię i Grecję dostał się do Marsylii, skąd dotarł do Coëtquidan. Wstąpił tam do 3 Kompanii Strzeleckiej, formujących się we Francji Polskich sił Zbrojnych. Walczył pod Narwikiem, we Francji i Maroku. Był sekretarzem misji polskiej w Gibraltarze. Do seminarium duchownego wstąpił już w Anglii, w 1943 r., a rok później do nowicjatu oo. dominikanów w Howkesyard. Zmarł 11 marca 2010 r. w Krakowie.
126. Kopia polskiej szabli oficerskiej wz. 1921/1922.
127. Szabla rosyjska (kozacka) – „szaszka”.
128. Sznur generalski Józefa Kordiana Zamorskiego, komendanta głównego Policji Państwowej z 1939 roku, żołnierza Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, walczącego w składzie Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich, który po wojnie osiedlił się w Wielkiej Brytanii. Odznaczony m. in.: Orderem Virtuti Militari V klasy, czterokrotnie Krzyżem Walecznych, Krzyżem Komandorski. i Wielkim Orderem Odrodzenia Polski, Orderem Gwiazdy Rumunii III Klasy, estońskim Krzyżem z Orłem II klasy. Zmarł 19 grudnia 1983 r. w Londynie.

129. Rzeźba przedstawiająca siedzącą kobietę, wykonana z hebanu.
130. Rzeźba z hebanu przedstawiająca postać kobiety.
131. „Ryba” - rzeźba wykonana z kości słoniowej.
132. Rzeźba przedstawiająca 2 połączone figury małp.
133. „Orzeł w skrzydłach pancernych” – projekty i wykonanie.
134. Plakieta Ecole Suisse de Ski “Slalom” 1 lutego 1960 r. 1-er prix M. Bialkiewicz.
135. Plakieta Army Ski Association Combined Championship 27 lutego 1964 r.
136. Plakiety : “B.A.R.C. Goodwood Race Meeting, 17 sept. 1956, 1st Class Award M. Bialkiewicz”, “Nagroda za trzecie miejsce „London Treasure Hunt, 1956, 3rd Award M. Bialkiewicz”, “Jaguar Drivers Club Christmas Treasure Hunt 15th Dec 1957 Navigator`s Award Mrs A. Bialkiewicz”, Nagroda “W.L.R.S.C. Driving Competition Special Award M. Bialkiewicz”, Nagroda “Brands Hatch Race Meeting 15/4/61 M. Bialkiewicz Team Award”, “Jaguar Drives` Club”, “Jaguar Drives` Club 3/4-6-1961 Silver Jubilee Rally 2nd Class Award M. Bialkiewicz”, “Jaguar Cars Ltd. Coventry”, „Polski Klub Motorowy „Raid 3-cio Majowy” 1958 I-sza Nagroda M. Bialkiewicz”, „Automobil Klub Polski”, „Rajd Polski, Kraków, 3-6 VIII 1961”, Automobilklub Dolnośląski 1967 XI Rajd Dolnośląski II Eliminacja Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski”, „Polski Związek Motorowy”, „Polski Klub Motorowy”, „1963 Rajd Nocnych Myśliwców.”
137. Puchar: Jaguar Drives Club „Onslow Trophy” Autumn Rally 1959 Outright Winner M. Bialkiewicz.
138. Plakieta: Martini Trophy Race Meeting Brands Hatch 25.4.59 3rd Award M. Bialkiewicz.
139. Klub Szybowcowy S.L.P., Najdłuższy Przelot Roku 1967 (320 km), M. Bialkiewicz.
140. Klub Szybowcowy S.L.P., Najwyższy Lot Roku 10.900, M. Bialkiewicz.
141. Puchar Icarus Trophy Tiger Club “Dawn to Dusk” Competition 1970, Winner M. Bialkiewicz, Fournier 4 D G-AVKD.
142. Puchar Icarus Trophy Tiger Club “Dawn to Dusk” Presented M. Bialkiewicz To Be Awarded Annually To The Winner In To Single Seater Class 1973 M. Bialkiewicz Awarded For Life For Consecutive Wins By Royal Command of HRH Prince Philip Duke of Edinburgh Appointed to “Dawn to Dusk” Jury.
143. Mundur ppłk. Mieczysława Bialkiewicza, II wojna światowa.
144. Kombinezon lotniczy ze zbiorów Mieczysława Bialkiewicza z pilotką, 1968 r.

Zdjęcia i eksponaty

Fragment rękopisu z datą 1919, zawierający informacje o rodzinie Białkiewiczów. Tekst jest napisany w kawiąrkowej kłopotliwej kanciarzynie. Widać fragmenty imion i nazwisk: Białkiewicz, Aleksandra, Mieczysław.

Nazwa	Imię	Nazwisko	Sex	Wzrost	Waga	Barwa włosów	Barwa oczu	Barwa skóry	Barwa włosów	Barwa oczu	Barwa skóry
Mieczysław	Mieczysław	Białkiewicz	M	170	60	ciemne	niebieskie	biała	ciemne	niebieskie	biała
Aleksandra	Aleksandra	Białkiewicz	K	150	45	ciemne	niebieskie	biała	ciemne	niebieskie	biała
Mieczysław	Mieczysław	Białkiewicz	M	160	55	ciemne	niebieskie	biała	ciemne	niebieskie	biała
Mieczysław	Mieczysław	Białkiewicz	M	150	45	ciemne	niebieskie	biała	ciemne	niebieskie	biała
Mieczysław	Mieczysław	Białkiewicz	M	160	55	ciemne	niebieskie	biała	ciemne	niebieskie	biała
Mieczysław	Mieczysław	Białkiewicz	M	170	60	ciemne	niebieskie	biała	ciemne	niebieskie	biała
Mieczysław	Mieczysław	Białkiewicz	M	180	70	ciemne	niebieskie	biała	ciemne	niebieskie	biała
Mieczysław	Mieczysław	Białkiewicz	M	190	80	ciemne	niebieskie	biała	ciemne	niebieskie	biała
Mieczysław	Mieczysław	Białkiewicz	M	200	90	ciemne	niebieskie	biała	ciemne	niebieskie	biała
Mieczysław	Mieczysław	Białkiewicz	M	210	100	ciemne	niebieskie	biała	ciemne	niebieskie	biała

1. Dzieciństwo i młodość, rysunki Mieczysława Białkiewicza, fragment sztabucha Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.
2. Akt urodzenia Mieczysława Białkiewicza, Zagnańsk, 1920 r., Urząd Stanu Cywilnego w Zagnańsku.
3. Fragment rejestru mieszkańców Jędrzejowa dotyczący rodziny Białkiewiczów (pod pozycją 3 zapisano dane Mieczysława Białkiewicza), 1932-1940, APK, Akta miasta Jędrzejowa, sygn. 64.

4. Służba wojskowa przed II wojną światową, rysunki Mieczysława Białkiewicza, fragment sztabucha Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.
5. Manewry w Dębie (w środku Mieczysław Białkiewicz), sierpień 1939 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.

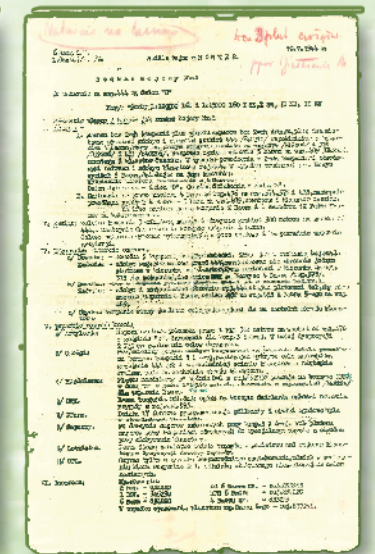
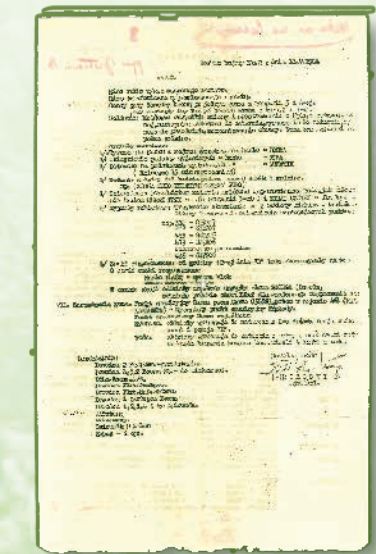

6. Siostry Ojak Aleksandra i Janina, 1944 r., fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.
7. Obóz 5 Kresowej Dywizji Piechoty gen. Zygmunta Szyszko-Bohusza (czwarta z lewej Aleksandra Ojak), ZSRR, Boże Narodzenie, [1941 r.], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 395.
8. Aleksandra Ojak (na wielbłądzie pierwsza z lewej Aleksandra), 385 Kompania Łączności, Kair, Egipt, grudzień 1943 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 395.

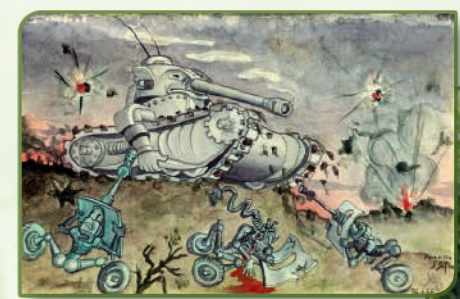
9. Internowanie na Węgrzech, rysunki Mieczysława Białkiewicza, fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.
10. Walki na Bliskim i Środkowym Wschodzie, rysunki Mieczysława Białkiewicza, fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.

- 11. Mieczysław Białkiewicz, żołnierz 3 Batalionu Strzelców Karpackich, Egipt, 1941 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.
- 12. Motocykle [marki Norton] 3 Batalionu Strzelców Karpackich, Egipt, [1941 r.], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 395.
- 13. 3 Batalion Strzelców Karpackich, wyposażony w lekkie transportery opancerzone [Universal Carrier], Pustynia Zachodnia, Libia, lipiec 1941 r., fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.

- 14. Ppor. Mieczysław Białkiewicz (z lewej) w czołgu Sherman „Pięść 2”, NAC, sygn. 24-540-7.
- 15. Żołnierze 4 Pułku Pancernego „Skorpion” (na pierwszym planie oznaczony kropką, dowódca plk Stanisław Gliński), [maj 1944 r.], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 625.
- 16. Rozkaz bojowy nr 2 dowódcy 6 Batalionu Strzelców Karpackich mjr. Kazimierza Różyckiego, między innymi dla dowódcy plutonu czołgów ppor. Mieczysława Białkiewicza, do natarcia na Cassino z dnia 10 maja 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 1484.

20. Droga Polskich Saperów, w tle widoczne jeepy Willys MB, Monte Cassino, maj 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 29.
 21. Rozkaz specjalny Nr 1 Dowódcy 2 Brygady Pancerniej gen. bryg. Bronisława Rakowskiego za okres walk o Monte Cassino z dnia 25 maja 1944 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 1484.
 22. Walki na froncie włoskim, rysunki Mieczysława Białkiewicza, fragment sztambucha Mieczysława Białkiewicza, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 2.

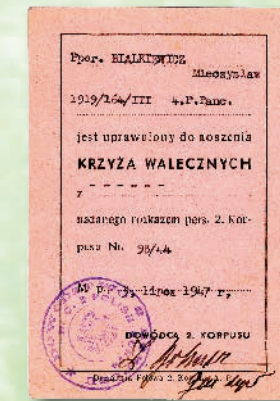
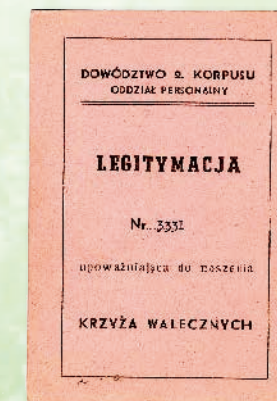
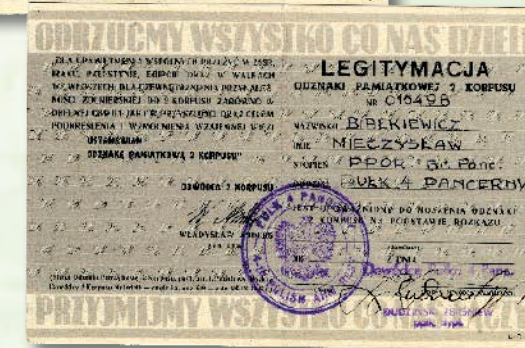

23. Naturalnej wielkości model pomnika 4 Pułku Pancernego, autorstwa Ludwika Kuźniarza, wykonany w glinie i przygotowany do odlewu w brązie, Florencja, marzec 1946 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 28.
24. Pomnik 4 Pułku Pancernego „Skorpion” wykonany z rozbitego na „Gardzieli” czołgu Sherman załogi por. Ludomira Bialeckiego, rocznica bitwy o Monte Cassino, 1946 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 642.

25. Aleksandra i Mieczysław Białkiewiczowie na Monte Cassino, maj 1946 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 642.
26. Fotografie ślubne Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.

27. Mieczysław Białkiewicz jako pilot samolotu, [lata 60.–70. XX wieku], AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 617.
28. Legitymacja nr 3331 Krzyża Walecznych ppor. Mieczysława Białkiewicza z 3 lipca 1947 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 70.
29. Legitymacja Odznaki Pamiątkowej 2 Korpusu ppor. Mieczysława Białkiewicza z 1946 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów, sygn. 70.
30. Mieczysław Białkiewicz i jego zbiory w londyńskim mieszkaniu, 2000 r., AAN, Akta Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów.

31. Pierwsze polskie odznaczenie wojskowe, ustanowione przez Stanisława Augusta Poniatowskiego w 1765 r. Na awersie: „Stanisław August Krol”, na rewersie: „Za dosłużone wciąż 18 lat w jednymże korpusie”.
32. Medal upamiętniający uwłaszczenie chłopów przez Rząd Narodowy w 1863 r. Na awersie: „Ze sreber polskich złożonych na sprawę narodową. 22 stycz[nia]. 1863 r.”, na rewersie „Wolność Równość Niepodległość”.

33. Odznaka patriotyczna w pierwszą rocznicę szarży pod Rokitną (13 czerwca 1916 r.). Na awersie: „Prawym Rycerzom w rocznicę szarży pod Rokitną 13 VI 1915-13 VI 1916”.
34. Krzyż II Kompanii Wilhelma Starcka. Jedno z odznaczeń upamiętniających polską obronę Lwowa (1-22 listopada 1918 r.) przed próbą opanowania miasta przez oddziały podległe Ukraińskiemu Komitetowi Wojskowemu. Kapitan Wilhelm Joachim Starck dowodził szturmem na Szkołę Konarskiego Obroną Domu Techników oraz odcinkiem Zamarstynów – Żółkiewskie. Śmiertelnie ranny w ataku na Laszki Murowane 6 grudnia 1918 r. Na awersie: „1-22 XI 1918 II KS”.

35. Polski bagnet, wz. 1928 do karabinu Mauser, wz. 1898 wykonany w Towarzystwie Fabryki Motorów „Perkun” w Warszawie.
36. Polski bagnet (mobilizacyjny), wz. 1928 do karabinu Mauser, wz. 1898 wykonany w Fabryce Broni w Radomiu.

37. Ostrogi żołnierskie do wyposażenia kawalerii oraz innych broni jezdnych, w tym także artylerii konnej, wz. 1931, ze stali kutej z okrągło zakończonym blaszanym bodźcem, wykonane w firmie Alfonsa Manna w Warszawie.
38. Oficerska busola kierunkowa wz. 1932 (tzw. Busola Kulwiecica) z oryginalnym opakowaniem, będąca na wyposażeniu Wojska Polskiego w okresie międzywojennym. Opracowano ją w Fabryce Instrumentów Geodezyjnych i Rysunkowych G. Gerlach w Warszawie bazując na pomysłe płk. Mikołaja Kulwiecica.

39. Polska Komenda Obozu w Rakosczsaba Tłok gumowy, okrągły do pieczęci stemplowych Komendy Polskiego Obozu w Rakosczsaba na Węgrzech, w którym przebywali polscy żołnierze po kampanii wrześniowej.
40. Dowództwo Oddziałów Polskich w Oddziale Coëtquidan. Tłok gumowy, okrągły do pieczęci stemplowych Dowództwa Obozu Szkoleniowego Wojska Polskiego we Francji w Coëtquidan z lat 1939-1940.

41. Tłoki gumowe do pieczęci stemplowych Dowództwa Polskich Sił Zbrojnych w ZSRR z lat 1941-1942.

42. Sztab Główny *Polish General Staff*, Tłok gumowy, prostokątny, wypukłoryty, dla pieczęci stemplowych Sztabu Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych w Wielkiej Brytanii. Pieczęć pismowa, napis w dwóch rzędach poziomo w języku polskim i angielskim, II wojna światowa.

43. Krzyż Polskich Sił Zbrojnych w ZSRR. Na rewersie wygrawerowane „nr 1 dowódca P.S.Z. w Z.S.R.R. gen. dyw. Władysław Anders”, G. Zechovoy, Tel-Aviv.

44. Zapalniczka gen. dyw. Władysława Andersa.

45. Srebrna cygarnica gen. dyw. Władysława Andersa.

46. Odznaka naramienna „Poland” do munduru tropikalnego, Naszywka długości około sześć do ośmiu centymetrów w kształcie łuku z czerwonego sukna, z napisem haftowanym białym jedwabiem lub srebrną nicią, naszywana była na obu rękawach bluzy, kurtki i płaszcza, w odległości półtora centymetra od wszycia naramienników, 1942 r.
47. Odznaka rozpoznawcza Dowództwa 2 Korpusu Polskiego. Biała syrena warszawska na czerwonej tarczy z białą obwódką. Zatwierdzono ją w grudniu 1942 r. dla dowództwa Armii Polskiej na Wschodzie i oddziałów pozadywizyjnych, a od 1944 r. dla całego 2 Korpusu Polskiego.
48. Odznaka rozpoznawcza 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej, 1946 r., jednostki sformowanej 7 czerwca 1945 w wyniku połączenia 2 Korpusu Polskiego we Włoszech (2 Brygada Pancerna, 7 Pułk Artylerii Konnej, Pułk Ułanów Karpackich) oraz jednostek formowanych w tzw. Bazie (2 Pułk Artylerii Przeciwlotniczej Lekkiej, 2 Pułk Artylerii Przeciwpancernej, saperzy, łączność i na Bliskim Wschodzie (16 Brygada Piechoty, 8 (16) Pułk Artylerii Lekkiej). Odznaka wzorowana była na głównym motywie przedwojennego znaku pancernego: jasnoszare „ramię pancerne” na podkładzie w kształcie ostrołuku z sukna khaki.

49. Odznaka pamiątkowa 2 Korpusu Polskiego, Odznaka w formie tarczy. W górnej części syrenka warszawska, a po bokach gałązki laurowe. Na obramowaniu dolnej części tarczy napis „2 Korpus Polski”, w środku krzyż. Odznaka łączy w sobie znaki rozpoznawcze 8 Armii Brytyjskiej i 2 Korpusu Polskiego.
50. Odznaka pułkowa 4 Pułku Pancernego „Skorpion” zatwierdzona 10 maja 1946 rozkazem dowódcy 2 Korpusu. Projekt płk. Ignacego Kowalczewskiego wykonał artysta rzeźbiarz kpt. Ludwik Kuźniarz. Odznaka przedstawia Krzyż Monte Cassino emaliowany na czarno, na środku nałożony srebrny skorpion głową w dół.

51. Dwa oryginalne proporczyki 4 Pułku Pancernego „Skorpion” wchodzącego w trakcie walk pod Monte Cassino, nad Adriatykiem, w Apeninach i o Bolonię, w skład 2 Warszawskiej Brygady Pancerniej.

52. Kompas brytyjski, pamiątkowy, z napisem „Tobruk, Sidi Rezegh, El Gazala, Derna, Mechili, Timimi, Libia, 1941-1942” oraz wizerunkiem czołgu.
53. Nóż bojowy brytyjskich komandosów – sztylet Fairbairn-Sykes używany m.in. w polskiej 1 Samodzielnej Kompanii Komandosów.

54. Brytyjski helm MK II z orłem Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie i siatką maskującą.
55. Druk kolczasty z pozycji niemieckich na Monte Cassino.

180°

180°

56. Medal pamiątkowy poświęcony gen. broni Wł. Andersowi. Na awersie General broni VM-II Władysław Anders 1892-1970, na rewersie „Może nie wszyscy, ale dojdziemy”, nazwy: Buzuluk, Jangi Jul, Quizil Ribat, Rehovot, Ismaila, Monte Cassino, Loretto, Ancona, Apeniny, Predappio, Bolonia oraz symbole biorących udział w walkach formacji.
57. Medal pamiątkowy brązowy upamiętniający gen. Stanisława Maczka. Na awersie: „Dowódca I Dywizji Pancernej gen. dywizji Stanisław Maczek”. Na rewersie: “Falaise, Chambois, Axel, Kapelsche Veer, Breda, Kusten-Kanal, Wilhelmshaven.”

180°

180°

58. Krzyż Czynu Bojowego Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie (1989-1999) i miniaturka krzyża. Odznaką Krzyża jest stylizowany krzyż maltański srebrzony, oksydowany. Na awersie w części środkowej umieszczony jest orzeł Sił Zbrojnych na Zachodzie, na rewersie znajduje się napis: POLSKIE SIŁY ZBROJNE NA ZACHODZIE 1939-1945. Krzyż Czynu Bojowego Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie ustanowiono ustawą z 17 maja 1989 r. jako wyraz uznania, szacunku i pamięci dla czynu zbrojnego żołnierzy, lotników i marynarzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, z okazji 45 rocznicy stoczonych przez nich bitew.

59. Medal pamiątkowy wybity z okazji 25-lecia bitwy o Monte Cassino, na awersie „25-lecie bitwy o Monte Cassino 1944-1969”, na rewersie „2 Korpus Polski 18.5.1944”.

60. Śpiwór Aleksandry Białkiewicz, II wojna światowa.

61. Odznaka Gajowego Lasów Państwowych z 1918 r. należąca do ojca Mieczysława Białkiewicza, Stanisława.

62. Nóż kukri Gurkha nepalskich żołnierzy walczących w Armii Brytyjskiej.
63. Szabla rosyjska (kozacka) – „szaszka” wz. 1927.

64. Rzeźba z hebanu przedstawiająca postać kobiety.
65. „Ryba” - rzeźba wykonana z kości słoniowej.
66. „Orzeł w skrzydłach pancernych” – projekty i wykonanie.

67. Plakieta Ecole Suisse de Ski "Slalom" 1 lutego 1960 r. 1-er prix M. Bialkiewicz.
 68. Puchar: Jaguar Drivers Club „Onslow Trophy” Autumn Rally 1959 Outright Winner M. Bialkiewicz.
 69. Klub Szybowcowy S.L.P., Najwyższy Lot Roku 10.900, M. Bialkiewicz.

70. Puchar Icarus Trophy Tiger Club "Dawn to Dusk" Competition 1970, Winner M. Bialkiewicz, Fournier 4 D G-AVKD.
 71. Puchar Icarus Trophy Tiger Club "Dawn to Dusk" Presented M. Bialkiewicz To Be Awarded Annually To The Winner In To Single Seater Class 1973 M. Bialkiewicz Awarded For Life For Consecutive Wins By Royal Command of HRH Prince Philip Duke of Edinburgh Appointed to "Dawn to Dusk" Jury.

SPIS TREŚCI

Przedmowa Dyrektora Archiwum Państwowego w Kielcach Wiesławy Rutkowskiej.....	5
Monte Cassino – pamiętamy... ..	7
Mieczysław i Aleksandra Białkiewiczowie.....	10
Kolekcja	15
Bibliografia	16
Katalog wystawy	17
Zdjęcia i eksponaty	31